

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA
Katedra liturgické teologie

Iveta Jalová

**Liturgie a spiritualita
Komunity Sant'Egidio**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Ing. Pavel Kopeček, Th.D.

Obor: Teologické nauky

OLOMOUC 2015

Abstrakt

Práce „Liturgie a spiritualita Komunity Sant'Egidio“ podává obraz laického křesťanského hnutí založeného v Římě v roce 1968 po Druhém vatikánském koncilu studentem lycea Andreou Riccardim.

V současnosti Komunita působí v sedmdesáti zemích světa a její cestou je modlitba, služba pro chudé a práce pro mír, jak to na návštěvě Komunity v červnu 2014 výstižně zdůraznil papež František třemi slovy, která popisují spiritualitu Komunity: „Preghiera, Poveri e Pace“, což znamená modlitba, chudí a mír.

Práce se věnuje hlavně liturgické praxi Komunity. Jsou to zvláště modlitby, které Komunita chápe, jako projev služby na místech kde působí. Je to svým způsobem služba nejen duchovní, ale i občanská a sociální, která je vnímána jako „služba celému světu.“ Modlitby Komunity Sant'Egidio zahrnují modlitby za chudé, za církve a za mír.

Služba Komunity Sant'Egidio se dotýká mnohých oblastí: pomoc lidem bez domova, přistěhovalcům z chudých zemí, starým lidem, nemocným lidem, je to projekt DREAM pro léčení AIDS v některých zemích Afriky, pomoc chudým dětem v rámci adopcí na dálku a registrací do matrik, a v neposlední řadě práce pro mír a dialog. V současné době i pomoc pronásledovaným křesťanům a pokračující úsilí za celkové zrušení trestu smrti.

Abstract

The bachelor thesis of „Liturgy and Spirituality of the Community of Sant'Egidio“ gives a picture of laics, Christian movement founded in Rome in 1968 by a student of the lyceum, whose name is Andrea Riccardi. It happened after the Second Vatican Council.

Nowadays the Community works in seventy countries in the world and its way contains of the prayer, the service for the poor and the work for peace, as it was specified by the pope Francis at the visit of the Community in July of 2014, when he used three words to cover the spirituality of the Community which were „Preghiera, Poveri e Pace“. That means the Prayer, the Poor and the Peace.

The thesis is devoted especially to the liturgical practice of the Community of Sant'Egidio, which are mostly the prayers. The prayers are to be understood as a service of the Community for the city where the community takes place. In a way, it is not only the spiritual service, but also civic and social, and it is perceived as „the service for the whole world“. The prayers of the Community cover the prayers for the poor, for the Church and for the peace. The service of the Community concerns lots of spheres. It is the help for the homeless people and immigrants from the poor countries, the help for the old and ill people. It is the project of DREAM to treat AIDS in some of African countries, in additional to that it is a project to register poor children in Africa to prevent their abuses and the distance-adoption project as

well. And finally there are efforts for peace keeping and for dialogue. Nowadays, the service of the Community concerns the help for the persecuted Christians and continuously efforts for the death penalty abolition.

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci na téma Liturgická spiritualita Komunity Sant' Egidio vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím zdrojů, které jsou všechny citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce.

V Olomouci dne 23. 4. 2015

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Pavlovi Kopečkovi, Th.D. za rady, připomínky, náměty a metodické vedení práce.

Děkuji Komunitě Sant' Egidio, že můžu být její součástí, a rovněž děkuji své rodině a přátelům za pomoc a podporu.

OBSAH

Obsah	6
1 Úvod	8
2 Komunita Sant' Egidio – historie a současnost	12
2.1 Komunita Sant' Egidio a dobový kontext jejího vzniku.....	12
2.2 II. vatikánský koncil 1962–1965 a Dekret Apostolicam actuositatem (Pavel VI) – o apoštolátu laiků	13
2.3 Začátky Komunity Sant' Egidio	16
2.4 Jan Pavel II. a Komunita Sant' Egidio	18
2.5 Misijní činnost Komunity Sant' Egidio	20
2.6 Benedikt XVI. a Komunita Sant' Egidio	21
2.7 Papež František a Komunita Sant' Egidio	22
2.8 Duchovní vedení Komunity Sant' Egidio	23
3 Modlitba Komunity Sant' Egidio.....	25
3.1 Význam a charakteristika modlitby komunity.....	25
3.2 Modlitba za chudé.....	28
3.3 Modlitba za Církev	33
3.4 Kniha modliteb	37
3.5 Zvláštní Modlitby	43
3.6 Osobitost modlitby Komunity Sant' Egidio	48
4 Slavení liturgie v Komunitě Sant' Egidio	50
3.1. Význam liturgického slavení pro Komunitu.....	50
4.1 Slavení liturgie členů Komunity Sant' Egidio	51
4.2 Ekumenický aspekt liturgie Komunity Sant' Egidio – používání ikon ...	54
5 Diakonie a práce pro mír	56
5.1 Od modlitby a liturgie k bohoslužbě pro člověka a spáse celého světa ..	56
5.2 Služba pro potřebné lidi.....	57
5.3 Služba pro mír a dialog.....	59
6 Závěr	64
7 Bibliografie	65

8 Seznam zkratek.....	67
9 Přílohy.....	68

1 ÚVOD

Komunita Sant' Egidio je křesťanské laické hnutí, se kterým je spojena má cesta i místo v Církvi od roku 1990. Proto jsem si zvolila i jako téma své bakalářské práce liturgickou praxi této komunity. Přestože do spirituality komunity patří široká škála věcí (souvisejících zejména se službou potřebným lidem a prací pro mír), liturgie, modlitba a společné čtení Písma svatého jsou základními prvky; jsou pramenem síly a soudržnosti společenství komunity.

O významu liturgie pro společenství píše Klemens Richter ve své knize „Liturgie a život“: „Proto se také vznáší nárok na schopnost vytvářet společenství, protože v liturgii právě nejde o osobní povznesení k Bohu, nýbrž o společné konání shromážděné obce. Liturgie tak vyžaduje ochotu sdílet s druhými jejich život, jejich utrpení a brát za vlastní jejich prosby. S tím je spojena výchova k objektivitě, neboť liturgické symboly jsou objektivní, protože se zde duchovní obsah, kterému jistě všichni rozumějí, slévá do jedné smyslové formy. Objektivní je liturgie také proto, že se zde vyjadřuje základní křesťanské přesvědčení, kterému musí subjektivní pocity ustoupit. Úlohou liturgického vzdělání je proto výchova od subjektivní omezenosti k objektivní šíři, ale zároveň také výchova k církevnímu myšlení“.¹

Na webových stránkách Komunity Sant' Egidio v nabídce *Modlitba* pod titulkem „Pane, nauč nás modlit se“ čteme: „Modlitba je srdcem života Komunity Sant' Egidio a je její první činností. Na konci dne se každá Komunita Sant' Egidio, malá nebo velká, shromáždí kolem Pána, aby naslouchala jeho Slovu. Život celé Komunity Sant' Egidio vychází z naslouchání Slovu Božímu a z modlitby. Učedníci nemůžou jinak, než být u nohou Ježíše, stejně jako Marie z Betánie, aby načerpali jeho lásku a osvojili si jeho postoje.“² Tento text poukazuje na liturgii jako na „pramen a vrchol“ života komunity, ale i celé církve.³ Je zřejmé, jak významnou roli zaujímá liturgické slavení pro život a formaci všech našich členů.

---

¹ RICHTER, K., Liturgie a život, Praha 1996, s. 198-199.

² Www stránky Comunità di Sant' Egidio. La preghiera di ogni giorno. [online] 2015 [cit. 12. 4. 2015]. Dostupné z: www.santegidio.org.

³ SC č. 10.

V této práci popisuji liturgickou praxi komunity, kterou jsem poznala a kterou žiji. Liturgické slavení naší komunity vychází z praxe církve a jejich liturgických knih, přesto mezi jednotlivými komunitami mohou být rozdíly. Forma a struktura modlitby, její obsah (vyjímaje komentářů k čtenému Slovu Božímu v průběhu modlitby) jsou rámcově stejné pro všechny komunity, je ovšem možné zapojit prvky, které vychází z kultury dané země anebo které si vyžaduje prostředí, ve kterém se modlitby pořádají. Např. do modlitby pro cikánské děti v Brně jsme místo komunitních písní zařadili písničky z křesťanských českých zpěvníků pro mladé křesťany. V této práci nepopisuji např. modlitby komunit v Africe či na Kubě, kterých jsem se nikdy nezúčastnila. Popisuji slavení liturgie a modlitby v mateřské komunitě, která je jednotícím prvkem pro všechny komunity ve světě, a potom modlitby českých komunit, které jsou víceméně stejné jako modlitba ve kterékoliv evropské Komunitě Sant' Egidio (s rozdílem použití národního jazyka té které země).

Každá Komunita Sant' Egidio zahrne do svých modliteb lidi města, ve kterém působí, a to zvláště ty potřebné: lidi bez domova, staré a nemocné, a dále zahrne do svých modliteb celý svět: země ve válkách, země, kde jsou lidé pronásledováni pro svoji víru, dnes zvláště křesťany, lidi postižené ebolou a nemocí AIDS, lidí odsouzené k trestu smrti, lidi v pracovních táborech a lidi zasažené přírodními a jinými katastrofami. Zvláště důležité jsou modlitby za mír a modlitby za uzdravení.

Komunita Sant' Egidio formuje svoje členy v „univerzální křesťany“, kteří sledují konkrétní bolesti světa, zahrnují je do svých modliteb a chtějí se dát k dispozici pro pomoc a službu tam, kde je to možné – ve vlastním městě, ve své zemi a pokud možno i ve světě. Naše komunity anebo přátelé komunity jsou v zemích zasažených válkami a konflikty, jako je Ukrajina a Sýrie, jsou v Pákistánu a Iráku, v zemích, kde jsou pronásledováni křesťané a i bratři a sestry z našich komunit. Proto se nás dotýkají osudy těchto zemí. Samozřejmě se nás dotýká utrpení všech lidí, bez ohledu na to, zdali jsou z Komunity Sant' Egidio, anebo ne. A první službu, kterou můžeme trpícím a potřebným poskytnout, jsou právě modlitby a prosby. Naše komunity se rovněž modlí za Církev a za mezináboženský dialog. Modlitba je základním posláním Komunity Sant' Egidio a její první službou pro města a místa, ve kterých působí.

Uvedené modlitby jsou z knížky *Modlitby Komunity Sant' Egidio*, kterou používají české komunity a která je vydávána pro vnitřní potřebu komunit při společných, ale

otevřených modlitbách. Tento soubor modliteb je překladem modliteb mateřské komunity v Římě z italského originálu.

Dále jsem při rozboru modliteb čerpala z *Knihy modliteb*, která je rovněž překladem z italského originálu a je určená pro společné i osobní modlitby členů komunit a jejich přátel. Dále je ve zvláštních modlitbách uvedena *Modlitba k uctění památky novodobých mučedníků*, kterou se modlí komunity ve Svatém velikonočním týdnu. Tato modlitba se aktualizuje a obměňuje každým rokem a je překladem z aktuálního italského originálu modlitby mateřské komunity v Římě.

Práce je členěná do čtyř kapitol, úvodu a závěru. Úvod vysvětluje důvod pro zvolené téma pro tuto práci a krátké uvedení do traktované problematiky. Otázku metodologickou a stanoví cíle práce. První kapitola uvádí historický kontext, ve kterém vznikla Komunita Sant' Egidio – tím je Druhý Vatikánský koncil, protesty studentů v šedesátých letech a jejich touha stát se protagonisty změny světa. Komunita se stala nabídkou mladým lidem té doby a od samého začátku byla formovaná Písmem svatým, modlitbou a službou pro chudé dělníky a jejich děti v chatrčích na periférii Říma. V kapitole je v krátkosti zdůrazněn i význam Jana Pavla II, Benedikta XVI. a papeže Františka pro život Komunity Sant' Egidio.

Druhá kapitola *Modlitba Komunity Sant' Egidio* rozebírá dvě modlitby, které se modlí české komunity: modlitbu za chudé a modlitbu za Církev. Dále dvě zvláštní modlitby: modlitbu za nemocné a uzdravení a modlitbu za mír. Každou z nich se všechny komunity modlí jednou do měsíce a jsou službou komunit městu, kde působí, a celému světu. Dále je v této kapitole rozebrána Kniha modliteb Komunity Sant' Egidio, její jednotlivé kapitoly a příklady jednotlivých modliteb, které se komunity modlí jak při společných setkáních, tak jsou tyto modlitby určeny i pro osobní potřebu členů komunit.

Třetí kapitola se týká liturgického slavení komunity, které je rituálně shodné s liturgií katolické církve, pouze se používají vlastní komunitní zpěvy. Je zde kladen důraz na nedělní liturgii, protože neděle je vrcholným momentem života Církve a tudíž nutně i komunity. Je to připomínka dne, kdy se učedníci setkají se vzkříšeným Pánem, připomínka Emauz: po dlouhém naslouchání Slovu Božímu se slaví lámaní chleba, učedníkům se otevrou oči a poznají Ho. Jsou to Velikonoce slavené v každém týdnu, které jsou předzvěstí těch věčných Velikonoc, kdy Ježíš přemůže zlo a smrt navždy.⁴

---

⁴ Srov. Www stránky La Comunità di Sant' Egidio. La preghiera di ogni giorno.[online] 2015 [cit. 12. 4. 2015]. Dostupné z: www.santegidio.org.

Čtvrtá kapitola – Diakonie a práce pro mír – chce ukázat nevyhnutelné vyústění liturgického slavení a modliteb komunit ve službu potřebným a světovému míru. Papež František kdysi řekl, že si neustále čte 25. kapitolu Matoušova Evangelia, protože mu neustále připomíná, co má dělat. Modlitby komunit za chudé, za uzdravení, za mír, za církev, a jiné, jsou prvním vykročením k potřebným lidem a k dialogu pro mír.

Závěrem je jisté zhodnocení vytčených cílů a naplnění metodologických a formálních požadavků vytčených na začátku bakalářské práce.

Cílem této práce je nejen popsat strukturu a témata eucharistických a liturgických textů užívaných v komunitě, ale vypracovat i jejich hermeneutiku a podat krátký nástin dalšího jejich možného vývoje. Metodologicky se budu snažit analyzovat jak rituální část, tak především textovou část vybraných modliteb a liturgických textů.

2 KOMUNITA SANT' EGIDIO – HISTORIE A SOUČASNOST

Komunita Sant' Egidio a dobový kontext jejího vzniku

Komunita Sant' Egidio je katolické laické hnutí, které vzniklo v roce 1968 v Římě. Založil ho student gymnázia Andrea Riccardi⁵ se svými přáteli. Byli to mladí lidé, kteří si za střed svého života zvolili Písmo a službu potřebným lidem, kteří žili na periferii Říma v chudých chatrčích.

Dnes Komunita Sant' Egidio působí v sedmdesáti zemích světa; rovněž v České republice: v Praze, Brně a Olomouci.

Z malé komunity, která se rodila na periferii Říma v modlitbách a ve službě potřebným, je dnes laické katolické hnutí, které čítá na 40 tisíc členů. Zasazuje se o dialog mezi náboženstvími a o mír ve světě. V Africe se podílí na léčení AIDS, na registraci dětí a na adopcích dětí na dálku. V celosvětovém měřítku se komunita zasazuje za zrušení trestu smrti. V Evropě organizuje konference o holocaustu pro mladé lidi. Vzhledem k tomu, že jsem se setkala s komunitou už v roce 1990 a od té doby se snažím žít její spiritualitu, můžu říct, že toto vše je způsob, jakým ti, co přímo působí v Komunitě Sant' Egidio, jako i přátelé komunity, následují Krista v evangeliích, neboť Ježíš se ztotožňuje s potřebnými a trpícími. Pán nás obdarovává Duchem odvahy, pokoje a radosti, a neustále nám připomíná, že si nemůžeme přivlastnit žádný z darů, které životem ve společenství bratří a sester a přátelstvím s potřebnými a trpícími dostáváme, ale že je musíme předávat dál.

---

⁵ Andrea Riccardi narozen v roce 1950 v Římě. Přednáší moderní dějiny na Univerzitě v Bari a na Univerzitě La Sapienza v Římě. V letech 2011-2013 byl ministrem pro mezinárodní spolupráci a integraci. V roce 2009 obdržel Cenu Karla Velikého za své úsilí o jednotu Evropy a šíření kultury míru a dialogu. Je autorem řady esejů a knih, mj. o papežích Piu XII., Janu Pavlu II. a o papeži Františkovi, ale i o křesťansko-muslimském dialogu. V češtině vyšly jeho knihy: Bůh nemá strach, Síla evangelia v měnicím se světě, a Století mučedníků.

Do evangelizace, jak říká poradní arcibiskup komunity Sant' Egidio a předseda Papežské rady pro rodinu Vincenzo Paglia, musí být zapojen celý Boží lid; je to úkol laiků, kterého se musí zhostit s veškerou moudrostí; je to každodenní dílo křesťana. Úmyslem laiků není dostat se tam, kam se nemůžou dostat kněží. Nikoliv. Církev má najít v lidech živoucí potenciál, který se konkrétním způsobem bude podílet na evangelizaci města a společnosti.

V době svého vzniku se komunita stala nabídkou lidem mladé generace šedesátých let, která sledovala a účastnila se bouřlivých protestů studentů a dělníků jak v Itálii, tak v celém světě. Protesty byly odezvou na sociální změny. Mladí lidé té doby roku 1968 se cítili být protagonisty v dobrém i ve zlém.

II. vatikánský koncil 1962–1965 a Dekret *Apostolicam actuositatem* (Pavel VI) – o apoštolátu laiků

Nejdůležitější událostí 20. století pro křesťanský svět, která se konala právě v šedesátých letech, v letech 1962 až 1965, byl II. vatikánský koncil, který vložil velkou důvěru do rukou laiků, mladých křesťanů a mladých lidí vůbec. Koncilní otcové prohlásili, že kvůli mladým lidem Církev II. vatikánským koncilem rozsvítla světlo, ve kterém měly zazářit životy mladých lidí... a že jsou to právě oni, kteří najdou takovou sílu a takovou radost, která jim pomůže se nepoddávat egoistickým a líbivým filosofiím, beznaději a nihilismu. Tváří tvář ateismu, fenoménu únavy a stárnutí, mladí lidé svoji vírou dají smysl svým životům. Tím smyslem je jistota, že existuje Bůh: spravedlivý a dobrý.⁶

II. vatikánský koncil neovlivnil pouze mladou křesťanskou generaci, ale mladé lidi vůbec. Andrea Riccardi vzpomíná, že II. vatikánský koncil a jeho aktualizace Církve byly námětem pro mnohé bouřlivé debaty mladých lidí, kteří ke katolické církvi nepatřili.

Andrea Riccardi říká, že kdyby nebylo II. vatikánského koncilu, nebylo by ani Komunity Sant' Egidio.

---

⁶ MONTONATI, A. Il sapore dell'utopia. Saronno: Prima Edizione in „Nei panni degli altri“, 1999. 11 s.

Velký význam koncilu pro 20. století a budoucí generace stále zdůrazňoval Jan Pavel II. Vyjádřil velkou vděčnost Duchu svatému za dar koncilu a považoval ho za největší milost pro Církev ve 20. století.

Dobrý papež (Papa Buono) Jan XXIII. svolal II. vatikánský koncil, aby otevřel katolickou církev nejenom světu, ale aby otevřel dialog porozumění se všemi křesťany a ostatními náboženstvími. Všichni biskupové se zúčastnili tohoto koncilu: i biskupové chudých zemí z Afriky, Asie a Latinské Ameriky. Pozvání na koncil přijali pravoslavní a protestantští představitelé.

Byl to koncil globální a byl demonstrací jednoty katolické církve. Jednou z nejznámějších odpovědí Jana XXIII. na otázku, k čemu bude přibližně 100 let po I. vatikánském koncilu další koncil, bylo, když otevřel okno a pronesl: „Chci nechat otevřená okna Církve, abychom viděli na lidi venku, a oni se mohli zase dívat dovnitř.“ V duchu modlitby koncilních otců jak Jan XXIII., tak Pavel VI. dbali, aby nenarušovali svobodu koncilu a jeho iniciativu.

Druhý vatikánský koncil zdůraznil pojetí církve jako communia, všeobecné kněžství všech křesťanů a ekumenický rozměr života církve.

Jedním z dekretů Druhého vatikánského koncilu byl Dekret o apoštolátu laiků, *Apostolicam Actuositatem*, ve kterém se obrátil Pavel VI. na věřící křesťany s výzvou: „Posvátný koncil tedy zapřísahá v Pánu všechny laiky, aby ochotně, velkoryse a odhodlaně odpověděli na volání Krista, který je dnes se zvýšenou naléhavostí zve, a na pobízení Ducha svatého. Kéž především mladí lidé pochopí, že tato výzva je určená jim, a kéž ji přijmou radostně a velkomyslně! Vždyť prostřednictvím tohoto posvátného sněmu sám Pán opětovně zve všechny laiky, aby se s ním každým dnem důvěrněji spojovali, mysleli na jeho zájmy jako na své vlastní (srov. Flp 2,5) a přidružili se k němu v jeho spasitelném poslání. Znovu je posílá do všech měst a vesnic, do kterých chce sám jít (srov. Lk 10,1), aby se osvědčili jako jeho spolupracovníci v různých formách a způsobech jediného apoštolátu církve, který se musí trvale přizpůsobit novým časovým potřebám, aby byli stále horlivější v díle Páně, když vědí, že jejich práce není v Pánu marná (srov. Kor 15,58).⁷ Dekret konstatoval, že laici musí hrát mnohem aktivnější roli v Církvi a zejména ve světě. Právě laici by měli ukázat světu, co to znamená být

---

⁷ Srov. Dokumenty II. vatikánského koncilu. Dekret o apoštolátu laiků, Výzva. Zvon: české katolické nakladatelství, Praha, 1995, 413 s.

křesťanem. To je nesmírně důležitá zodpovědnost laika. Papež Pavel VI. před více než padesáti lety také řekl, že laici jsou mostem do moderního světa.

Křesťan žije život podle Krista a zároveň ho žije ve společnosti lidí různých kultur a vyznání. Tyto dvě roviny života se prolínají a nedají se oddělit. Ve druhé kapitole Dekretu Apostolicam Actuositatem pojednává o tom, že křesťan má vnášet do světa Boží milost, Ježíše a jeho slova. Abychom pochopili, čím jsme, musíme vyjít z liturgie, tak jak to ustanovil Kristus. A z liturgie jsme posláni do světa, abychom našimi životy dosvědčovali Boží lásku a pozvali další k životu v Církvi. Církev má povinnost nabízet zřetelné morální hodnoty a poskytovat duchovní život a pomoc. Avšak vrcholem poselství křesťana je láska. Všechno, co děláme jako křesťané, by mělo být motivováno láskou. Křesťan by měl mít zvláště silný soucit s potřebnými a trpícími. Aby život člověka byl důstojný, měl by mít k dispozici jídlo, oblečení, střechu nad hlavou, lékařskou péči, práci, vzdělání a svobodu. A povinností křesťanů je pomáhat lidem v nouzi toto vše zabezpečit, alespoň v rámci našich možností. Nezáleží na tom, jaké postavení člověk má, Bůh miluje všechny stejně. Nikdo z nás není lepší než ten druhý. Nejryzejším rysem lásky je hledání pravdy.

Tím, že bojujeme proti bezpráví, stáváme se spolupracovníky na Boží lásce.⁸

Nikdo nemůže být křesťanem bez toho, aby zároveň nebyl apoštolem. Pro mnohé laiky zůstává problémem, že mají potřebu oddělit svoji víru od svého každodenního života. O apoštolátu evangelizace laiky se v Dekretu Apostolicam Actuositatem píše: „Laikům se naskytuje nesčetná příležitost ke konání apoštolátu evangelizace a posvěcování. Samo svědectví křesťanského života a dobré skutky, konané v nadpřirozeném duchu, mají sílu přitahovat lidi k víře a k Bohu. Pán přece řekl: „ Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích „ (Mt 5,16).⁹

Karl Rahner v úvodu k Dokumentům II. vatikánského koncilu píše, že to byl pastorální koncil a že chtěl být koncilem „péče Církve o lidi“. Že je to koncil na počátku nové doby, který je výzvou všem křesťanům: „...jsou-li ochotni, každý na svém místě pracovat na tomto úkolu ve službě člověku a k oslavě Boha...“¹⁰

---

⁸ Srov. SHEFFER, Ed. Summary Apostolicam Actuositatem.[online] 2014 [cit. 8. 4. 2014]. Dostupné z: www.statucson.org.

⁹ AA č. 6.

¹⁰ Srov. Dokumenty II. vatikánského koncilu, Zvon: české katolické nakladatelství, Praha, 1995, s. 19.

Začátky Komunity Sant' Egidio

Andrea Riccardi a jeho přátelé chtěli odpovědět na výzvu II. vatikánského koncilu a uchopit příležitost milosti pro laickou službu Církvi, kterou ~~prorok~~ koncil otevřel.

Ve svých patnácti letech si Andrea Riccardi, ovlivněn sociálními protesty studentů a dělníků a hlavně aktualizací Církve na II. vatikánském koncilu, myslel: „Pokud změníme člověka, můžeme provést revoluci. Protože jenom noví lidé můžou vytvořit i nový svět.“¹¹ Takto přemýšlel budoucí zakladatel komunity Andrea, který se narodil 16. ledna 1950. Pochází z rodiny přínáležící ke střední vrstvě, kde se hlavní důraz dával na vzdělání, cestování a na tradiční katolickou výchovu. Revoluci v jeho tradiční katolické praxi přineslo Evangelium, zvláště podle sv. Matouše, které si koupil ve svých čtrnácti letech. Slova evangelia ho hluboce zasáhla, ale připadala mu jako sen, jako určitá utopie, krásná, ale daleká, neuskutečnitelná.

Andrea Riccardi ve své knize Bůh nemá strach, píše: „Výraz Ježíšova soucitu v Matoušově evangeliu je něco, co se mne vždycky hluboce dotýkalo už v dobách vzniku komunity Sant' Egidio: ‚Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře‘ (Mt 9,36). Právě tento úryvek evangelia byl jeden z prvních, o kterém jsme začali uvažovat.“¹²

Jak přesně vystihuje dále v této knize, na každém začátku se projevuje rozdíl mezi velkým úkolem a nedostatečnými silami učedníků.

Kněz Roberto Sardelli zprostředkoval malé komunitě první setkání s chudými přistěhovalci v chatrčích na periferiích Říma. Byli to chudí zemědělci z Kalábrie, Abbruzza a ze Sicílie, kteří se přistěhovali do bohatého Říma za prací. V chatrčích u Cinodroma žilo na stovky lidí: byl to Řím zlodějů a otrhanců, kteří žili v neuvěřitelně chudých podmínkách, jaké si lidé ze střední vrstvy, ke které patřil i Andrea, a všichni, kteří byli u zrodu komunity v Římě 7. února 1968, neuměli vůbec představit. Na periferii Říma v té době žilo asi sto tisíc přistěhovalců, rolníků z jižní Itálie.

Andrea se svými přáteli začali docházet do chatrčí za dětmi: učili je a budovali přátelství. Tuto aktivitu nazývali La Scuola Popolare. Ale to hlavní, co jim chtěli přinést,

---

¹¹ MONTONATI, A. Il sapore dell'utopia. Saronno: Prima Edizione in „Nei panni degli altri“, 1999.

¹² RICCARDI, A. Bůh nemá strach. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006, 24-25 s.

byla důvěra v Boha a Slovo Boží a snažili se jim ukázat, že Bůh a víra zde nejsou pro bohaté, ale hlavně pro ně. Stejně tak jako mladí lidé z Komunity Sant' Egidio, postavili Evangelium za střed svého života, chtěli ho postavit i do středu života těchto chudých lidí. A tak se Komunita Sant' Egidio rodila vlastně na periferiích Říma, mezi chudými a utlačovanými.

V dalších letech kromě přátelství a aktivit s dětmi v rámci tzv. La Scuola Popolare se přátelé Komunity zajímali o děti z dětských domovů, o tělesně a mentálně postižené děti a v osmdesátých letech se rozvinula služba pro staré, osamělé lidi. Asistenční službou starým lidem pomáhali zůstat co nejdéle v jejich domovech, aby nemuseli odcházet do domovů důchodců.

Dále to byli cikáni a přistěhovalci z Afriky, rozvojových a východních zemí, lidé nemocní AIDS a v neposlední řadě lidé bez domova, pro ně všechny se postupným rozrůstáním Komunity našlo místo v srdcích jejích členů.

Komunita od samého počátku ale nebyla jenom skupinou mladých křesťanů, kteří pomáhají potřebným a vykonávají sociální činnost, ale byla především společenstvím mladých lidí, kteří vložili svoji důvěru v přátelství s Ježíšem a v jeho následování a podle toho žili své bratrství a sesterství.

První sídlo a místo modlitby pro Komunitu byla čtvrť Primavalle. Poté to byla čtvrť Garbatella. V roce 1973 se naskytlá příležitost v opuštěném klášteře u kostelíka Sant' Egidio ve čtvrti Trastevere, čímž začíná pro Komunitu nový příběh – totiž příběh Komunity Sant' Egidio (přesný překlad La Comunità di Sant Egidio je Komunita od sv. Egidia). Vlastně až v roce 1974 komunita přidává do svého názvu jméno světce sv. Egidia. A tak se patronem komunity stává světec ze sedmého století, který je mimo jiné i patronem žebráku a malomocných, patronem opuštěných a těch, kteří se ocitnou v nouzi. Každým rokem si 1. září, v den kdy v roce 720 sv. Egidius zemřel, připomínáme tohoto světce spolu s Církví a slavíme společně v komunitě náš svátek.

Za pomoc při získání sídla, kostelíka Sant' Egidio s přilehlým klášteřem, vděčíme dnes už arcibiskupovi a poradci Komunity Vincencovi Pagliovi, který byl v té době jmenován rektorem kostela.

Večerní modlitby v kostelíku Sant' Egidio byly otevřené pro všechny, kdo se chtěli modlit. Devátá večerní modlitba znamenala vlastně poslední otevřenou modlitbu dne v římských ulicích. Dnes se večerní modlitby konají ve 20:30 v bazilice Santa Maria di

Trastevere a současně v dalších římských kostelích, jako je např. bazilika Sant' Bartolomeo all Isola, v kostele San Callisto, Trinitá dei Pelegrini a dalších.

Modlitba a Slovo Boží jsou středem života Komunity Sant' Egidio. Andrea říká, že pokud někdo vysloví přání, že chce poznat Komunitu, pozve ho na modlitbu. A místo pro Slovo Boží, pro Bibli, není vyhrazeno pouze pro nedělní liturgie, ale pro každodenní život.

Jan Pavel II. a Komunita Sant' Egidio

Zatímco se paradoxně oproti očekáváním plynoucím z prohlášení II. vatikánského koncilu Církev a rovněž papež Pavel VI., po roce 1968 dívali na hnutí mladých lidí poněkud nedůvěřivě, a stejně tak i na Komunitu Sant' Egidio, ve které navíc jenom tři roky po zavedení národních jazyků do slavení liturgii, kázali laici, setkání s Janem Pavlem II. bylo jako setkání s vlastním biskupem. Bylo požehnáním pro naši komunitu. V knize „Il sapore dell'utopia“ si můžeme přečíst vzpomínky Andrei na toto první setkání 3. prosince 1978 ve čtvrti Garbatella, kde měla komunita malé sídlo vedle kláštera Kapucínů. Garbatella byla první farnost, kterou papež Jan Pavel II. navštívil, a jak procházel kolem kláštera, přátelé z komunity na něj volali, aby se zastavil i u nich, a zpívali mu jednu polskou píseň, aby ho tímto způsobem pozdravili. Karol Wojtyła jejich pozvání přijal a navštívil jejich sídlo. Řekl, že i v Krakově bylo sídlo zasvěceno sv. Egidiovi. Papež pozval přátelé Komunity Sant' Egidio, aby ho přišli navštívit, a to se stalo 22. července 1979.

Vztah s Janem Pavlem II. komunitu velmi obohatil a byl pro ni požehnáním, přesto přítomnost i budoucnost komunity záležela na odpovědnosti její členů. Když přátelé z komunity navštívili papeže, bylo jich kolem čtyřiceti.

Této návštěvě předcházelo další setkání s Janem Pavlem II. v únoru 1979 poté, co skupina výtržníků zaživa upálila Somálce Alího Jama. Mladí lidé z Komunity tehdy věděli, že takovéto násilí nemůže zůstat bez povšimnutí. Chtěli poukázat na mentalitu pohrdání přistěhovalci z Afriky a chudých zemí. V den, kdy měl Jan Pavel II. uskutečnit vizitaci farnosti Santa Maria in Valicella, kde se hrůzný čin stal, Komunita Sant' Egidio pořádala modlitbu za Alího Jama a požádali Jana Pavla II., zdali by se nemohl této

modlitby zúčastnit. V dopise Janu Pavlovi napsali: „...Svatý Otče, jste biskupem tohoto města a nemůžete nechat v tichosti přejít takový čin. Nakonec svatý Jiří Magno, když se dověděl, že jeden chudý v Římě zemřel hladem, řekl, že ten den není třeba sloužit mši svatou – a nesloužil ji – považoval ten den za Velký pátek, den, kdy se mše neslaví, protože v tom chudém umřel Ježíš. Gesto papeže má větší hodnotu než jakékoliv poučení, a proto Vás žádáme, abyste přišel na naši modlitbu...“. Papež se z bezpečnostních důvodů nemohl dostavit, ale když po skončení modlitby přátelé z Komunity spolu s Vincencem Pagliou procházeli kolem kostela ve Vellicelli, když byli pozváni, aby přišli za Svatým otcem. Jan Pavel II. se jich zeptal: „Jste z Komunity Sant’ Egidio?...To vy jste chtěli poučit papeže, jak se má zachovat biskup Říma?...“ Následovala chvíle mrazivého ticha a úžasu, po které Svatý otec pokračoval: „ A dobře jste udělali. Taková má být zodpovědnost laiků vůči Církvi a rovněž i vůči vašemu biskupovi.... Je třeba dovršit toto gesto pobouření, které má být tak velké, jako násilí, které bylo spácháno na chudém...“¹³ Slíbil zaprvé, že o této smutné události promluví ke všem ve světě při Anděl Páně následující neděli, a za druhé, požádal Komunitu, aby stála vždy vedle chudých a aby papeži předkládala svět chudých.

Příběh Aliho Jama stal na počátku služby Komunity pro imigranty a cizince jak v Itálii, tak po celém světě. Od té doby upozorňujeme na mentalitu nesnášenlivosti vůči cizincům z Afriky a chudých zemí Evropy, Asie a Latinské Ameriky. Vždycky jsme apelovali na lidi z bohatých evropských států, aby se snažili pochopit důvody imigrace z chudých zemí a abychom hledali společné řešení, kterým ale není imigranty nepřijímat anebo chovat nenávisť a pohrdání k těm, kteří dostanou status imigranta anebo povolení pracovat v našich zemích.

Otázka přistěhovalectví v Itálii a vážnost problémů, které z toho plynou, přiměli i Andreu Riccardiho přijmout v letech 2011 až 2013 funkci ministra bez portfeje – ministra pro mezinárodní spolupráci a integraci.

Jan Pavel II. navštívil baziliku Santa Maria in Transtevere v roce 1981 a rovněž Sant’ Egidio. V roce 1993 opět navštěvuje Sant’ Egidio. Byl to právě Jan Pavel II., který směřoval Komunitu k novým perspektivám a horizontům, a který ji požádal hledět nejenom na západ, ale i na východ, a to ještě v době, kdy to nebylo možné, v době hluboké totality.

---

¹³ MONTONATI, A. Il sapore dell’utopia. Saronno: Prima Edizione in „Nei panni degli altri“, 1999. 44 s.

Jan Pavel II. přiznal komunitě status laického katolického hnutí. Tento papež byl pro naši komunitu darem a věříme, že i komunita požívala u něho velké důvěry, když ji přizval k organizaci Mezináboženského setkání v Assisi, které se konalo 27. října 1986. V „duchu Assisi“ Komunita Sant' Egidio každým rokem organizuje Modlitbu za mír, kde jsou zváni představitelé různých náboženství, intelektuálové a politici, a kde všichni společně vyjadřují podporu míru a mezináboženskému dialogu.

Misijní činnost Komunity Sant' Egidio

Komunita chtěla vyhovět přání svého papeže a tak její členové v osmdesátých letech ještě před pádem komunistických režimů ve střední Evropě, přichází do zemí východního bloku. Hned po sametové revoluci přicházejí členové Komunity Sant' Egidio i do Československa. V roce 1990 představují komunitu v Brně. V Praze vzniká Komunita Sant' Egidio v roce 1993.

V devadesátých letech vznikají komunity v Rusku, na Ukrajině a v Maďarsku.

V roce 1991 je to právě Vincenzo Paglia, který byl pověřen papežem, aby pomohl vybudovat Církev v Albánii. Hned po smrti Envera Hodži přijíždí do Albánie spolu s mladým knězem komunity, kterým je Marco Gniavi, a ještě před albánskou revolucí dostávají pověření od komunistického režimu, aby založil první seminář a zrestauroval katedrálu ve Scutari.

V současnosti působí laická Komunita Sant' Egidio v Albánii v Tiraně, Dracci, Scutari a Elbasanu. Ve spolupráci s mateřskou komunitou v Římě se věnují hlavně dětem v rámci projektu La Scuola di pace a psychicky nemocným v psychiatrických ústavech, ve kterých nemocní žijí ve velmi neutěšených a bídných podmínkách.

Komunitu Sant' Egidio tvoří muži a ženy, kteří jsou křesťanskou rodinou. Být křesťanem znamená být Ježíšovým učedníkem, být tím, který naslouchá Slovu Božímu a podle něj žije. Komunita Sant' Egidio je občanské sdružení laiků, uznané Svatou Stolicí, ve kterém působí i kněží a jáhni a biskupové. Jan Pavel II. o komunitě řekl, že přesvědčivě vyjadřuje především to, co je primátem lásky, přesně jak to Ježíš učil v Evangelích: „...a kdo chce být mezi vámi první, buď otrokem všech.“¹⁴ Komunita Sant'

---

¹⁴ Poznámka – biblický údaj. Mk 10,44.

Egidio žije tuto svoji službu, podle svého statutu, v evangelizaci, ve své volbě pro potřebné a přátelství a pohostinností v duchu ekumenismu a dialogu, řekl Jan Pavel II, a dále pokračoval: „...svět je dnes územím strachu. Lidé, kteří na něm žijí, mají strach jedni před druhými. Z takového strachu se rodí vzájemná ignorace, nepřátelství a násilí. Je třeba přemoci tento strach a jeho smutné následky. Vaše úsilí o universální bratrství buduje vztahy důvěry a přátelství, které odstraňují strach a nepřátelství.“¹⁵ A takovou snahou o universální bratrství jsou mezinárodní náboženská setkání Modlitby za mír, Konference o holocaustu v Krakově, poutě do Osvětimi a Březinky, práce pro mírové vyjednávání a urovnání konfliktů.

Naše Komunita Sant' Egidio je společenstvím mladých i dospělých, početné i velmi malé co do počtu, některé jsou dobře známé, a některé méně. Ale vždycky jsou Komunitou Sant' Egidio, kterou charakterizuje naslouchání Slovu Božímu v modlitbách, služba lásky potřebným, služba pro ekumenismus, dialog a mír a bratrský a sesterský život ve společenství komunity. Chceme žít v současném světě a zajímat se o každý jeho kout.

Benedikt XVI. a Komunita Sant' Egidio

Pro komunitu byla důležitá podpora papeže, který nastoupil papežský pontifikát po Janu Pavlovi II. a to byl Benedikt XVI., který oceňoval přátelství Komunity s chudými lidmi, proto 27. prosince 2009 navštívil menzu Komunity v Římě na Via Dandolo 10, která slouží pro lidi bez domova a emigranty z chudých zemí. O svátku Svaté rodiny symbolicky poobědval s potřebnými lidmi a přistěhovalci, mezi kterými byli bezdomovci, postižení lidé, staří lidé, cikáni a přistěhovalci z chudých zemí. Papež jim řekl, že přišel o Svátku svaté rodiny proto, že oni se takové rodině podobají. Dále řekl, že je to pro něj velmi dojemná zkušenost být v rodině Sant' Egidio, kde je místo pro chudé lidi. Papež Benedikt XVI. na této návštěvě dále řekl, že protože nás Pán miloval jako první a neustále nám prokazuje svoji lásku, tak proto jsme i my lidé schopni milovat druhé.

---

¹⁵ Il libro della Comunità: texty Komunity Sant' Egidio

Další jeho důležitou návštěvou byla návštěva v domě pro staré lidi „Viva gli anziani“ (Ať žijí staří lidé). Je to dům pro staré lidi Komunity Sant' Egidio. Bylo to 12. listopadu 2012 a touto návštěvou chtěl Benedikt XVI. jako starý muž podtrhnout hodnotu stáří a vůbec hodnotu celého lidského života ve všech jeho etapách.

Když se Benedikt XVI. vzdal pontifikátu dne 11. 2. 2013, protože mu stáří a úbytek sil nedovoľoval vykonávat úřad papeže s plným nasazením, Komunita se dívala na tento jeho čin jako na gesto hluboké lásky k Církvi a velké zodpovědnosti vůči papežskému pontifikátu. Setkání chudých přátel Komunity s dnes již emeritním papežem Josephem Ratzingerem bylo pro mnohé neočekávaným gestem. Benedikt XVI. byl často hodnocen jako papež vzdělaný, intelektuál na Petrově stolci, jež je plachý a uzavřený, čímž i trochu vzdálen světu chudých.- Zkušenost Komunity Sant' Egidio je odlišná, papeži Ratzingerovi byl blízký svět lidí opuštěných, osamocených, nemohoucích, starých a nemocných.

Papež František a Komunita Sant' Egidio

Papež František, který nastoupil po Benediktovi XVI. do úřadu hlavy Církve dne 13. března 2013 a přijal jméno František po sv. Františkovi z Assisi, aby se tak stal papežem chudých a ponižovaných, je papežem, který stejně jako Komunita věnuje svůj život a úsilí chudým a potřebným, míru ve světě. Jeho slova, výzvy a homilie v domě sv. Marty či jinde se stali pro nás důležitými pro naše modlitby a duchovní vedení už od prvních chvil jeho pontifikátu. V první postní době svého úřadu papež František vyzýval všechny v Církvi, biskupy, kněze i laiky, aby se Církev stala pro svět „polní nemocnicí“, která léčí rány lidí v terénu: řekl, že nechce mít církev, která žije uvnitř zdí kostelů, klášterů, domů a její členové mají čisté, sterilní a neušpiněné ruce od ulic a života venku. Komunita Sant' Egidio doufá, že se ještě víc přičiní o to, aby v rámci Církve takovou polní nemocnicí byla.

Vše, co papež František říká, se nás hluboce dotýká a často žasneme nad výstižností jeho slov. Říká, že Ježíše musíme hledat tam, kde byl nejčastěji a to je ulice, cesta. Zdá se, že Ježíš neměl příbytek, byl vždycky na cestách, venku. Pokud se křesťan chce setkat s Ježíšem, nesmí zůstat zavřený uvnitř kostelů či křesťanských společenství, a dokonce ani Církve. Ježíšova vášeň pro zástupy by nám měla být příkladem. Ježíš je pln něhy k těm, kteří ho potřebují, i k těm, kteří jsou svým způsobem života od něj daleko.

Papež František charakterizoval křesťana jako člověka, který je naplněný milosrdenstvím a soucitem, který je blízko lidem a je služebníkem všech. Papež František jednou řekl, že neustále čte 25. kapitolu Matoušova evangelia, protože mu pomáhá nezapomenout na to, co má dělat: „Neboť jsem hladověl a dali jste mi jíst, žíznil jsem a dali jste mi pít, byl jsem na cestách a ujali jste se mne, byl jsem nahý a oblékli jste mě, byl jsem nemocen a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení a přišli jste za mnou.“¹⁶ Protože od Boha dostáváme vše zadarmo, bez zásluhy. Křesťan je povinen jít proti ziskné logice světa nezištnou službou.

15. červen 2014 byl pro naši komunitu velkým dnem, protože naše pozvání přijal papež František a navštívil nás v kostelích Santa Matia in Trastevere a v kostelíku Sant' Egidio. Na této návštěvě nás papež František povzbudil, abychom i nadále pokračovali v našem poslání, kterými jsou modlitba, služba potřebným a mír. V italštině tyto tři slova zní *preghiera, poveri e pace*. Od té doby říkáme, že naším posláním svěřeným papežem jsou 3P: *preghiera, poveri i pace*.

Duchovní vedení Komunity Sant' Egidio

Komunita Sant' Egidio je laické křesťanské hnutí a její vedení a formování přináležejí laikům pod učitelským vedením biskupů katolické Církve. K laikům, kteří zvláště formují toto hnutí, patří zakladatel komunity Andrea Riccardi, prezident komunity Marco Impaliazzo¹⁷, Sandro Zuccari¹⁸ a např. pro české a slovenské komunity je to Leonardo Emberti.¹⁹ Důležitou úlohu v celé historii Komunity má duchovní poradce

---

¹⁶ Poznámka – biblický údaj. Mk 25, 35-36

¹⁷ Marco Impaliazzo narozen v Římě v roce 1962 je profesorem Současné historie na Univerzitě pro cizince v Perugii. Od roku 2003 je prezidentem Komunity Sant' Egidio. Je poradcem Papežskou radou pro kulturu a Papežské rady pro imigranty.

¹⁸ Alessandro Zuccari narozen 1954 v Římě je profesorem Historie moderního umění na Univerzitě La Sapienza v Římě. V Komunitě Sant' Egidio se věnuje duchovnímu vedení mladých lidí a komunit, které vznikly v bývalých komunistických zemích. Je autorem několika ikon.

¹⁹ Leonardo Emberti Gialloreti se věnuje duchovnímu vedení českých a slovenských komunit od roku 1990. Je profesorem epidemiologie na Univerzitě Tor Vergata v Římě.

arcibiskup Vincenzo Paglia²⁰, který je předsedou Papežské rady pro rodinu a který každým rokem sestavuje knihu každodenních modliteb pro členy Komunity pod názvem La Parola di Dio ogni giorno (Slovo Boží na každý den). Dále je to Matteo Zuppi, pomocný biskup římské diecéze, který je církevním asistentem a poradcem Komunity Sant' Egidio od roku 2000.

Kněz Marco Gniavi je rovněž duchovním asistentem Komunity Sant' Egidio a farářem v Bazilice Santa Maria in Transtevera – kostela, který dostala do užívání Komunita Sant' Egidio.

Prezidentem Komunity Sant' Egidio je od roku 2003 Marco Impaliazio, profesor současné historie a je konzultantem Papežské rady pro kulturu a pastorační migraci.

Zakladatelem Komunity, jak již bylo v této práci zmíněno, je Andrea Riccardi, který přesto, že je laik, je duchovním vůdcem Komunity Sant' Egidio. Promlouvá k členům komunit při důležitých událostech. K 1. lednu, kdy je Den modliteb za mír, k výročí Komunity 7. února, v postní a velikonoční době, k 11. září, k 1. září svátku sv. Egidia či v adventní době, před vánočními obědy pro chudé a při mnoha dalších příležitostech. Duchovního vedení se spolu s ním ujímá i Marco Impaliazio, prezident Komunity, který rovněž promlouvá k členům Komunity při různých příležitostech. Další důležitou osobností, která se věnuje vedení mladých lidí v Komunitě, je Alessandro Zuccari, který je rovněž jedním z prvních členů, kteří stáli u zrodu Komunity.

Jednotlivé komunity v Itálii, či v zahraničí jsou vedeny rovněž laiky, ovšem jak bylo již zde zmíněno, důležité je duchovní poradenství a vedení biskupů a kněží, kteří spolupracují s Komunitou.

A v neposlední řadě je nutné zdůraznit, že Komunita Sant' Egidio je katolickou komunitou a proto je každá komunita poslušná biskupovi diecéze, ve které působí. Každá komunita spolupracuje s farnostmi města či místa, ve kterém působí.

---

²⁰ Vincenzo Paglia, arcibiskup a předseda Papežské rady pro rodinu, narozen v roce 1945. Je autorem knihy modliteb na každý den „La Parola di Dio ogni giorno, kterou komunita vydává každý rok v italštině, němčině a angličtině.

3 MODLITBA KOMUNITY SANT' EGIDIO

Význam a charakteristika modlitby komunity.

Modlitba komunity je bohoslužebním shromážděním a tudíž liturgií, ve které Bůh jedná jako v každé liturgii v Ježíši Kristu skrze slovo a svátostnými znameními, kde svátostným znamením přítomnosti Ježíše je samotné shromáždění, protože Ježíš Kristus řekl: „Neboť kde jsou dva nebo tři shromáždění ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich“.²¹

Klemens Richter o bohoslužbě píše: „ Liturgie, bohoslužba, tedy neznamená především činnost obce, nýbrž spasitelné jednání Boží vůči nám, Boží službu jeho obci...V liturgii totiž jedná především Bůh v Ježíši Kristu, a to slovem a znameními, která přinášejí spásu, a teprve potom člověk na Boží volání odpovídá díkem a chválou Otci, spolu s Kristem a skrze něho v Duchu svatém. Liturgii lze takto chápat, jako dialog mezi Bohem a člověkem: od Boha k člověku a od člověka k Bohu.“²²

Sestupný aspekt od Boha k člověku odpovídá celým dějinám spásy, protože iniciativa vychází od Boha, kdy Bůh volá svůj lid a ten mu odpovídá. V liturgii se sestupný aspekt děje ve svátostech a v čtení Písma, a kultický vystupující aspekt od člověka k Bohu se děje především v modlitbě a v eucharistii...“²³

Modlitba je středem života Komunity Sant' Egidio. Andrea Riccardi říká, že pokud někdo řekne, že chce poznat Komunitu, pozve ho na modlitbu.

Modlitba a liturgie komunity jsou významným prostředkem hlásání evangelia. Andrea Riccardi v knize Bůh nemá strach, píše: „Modlitba je ve městě příjemnou vůni, kterou je cítit. Je znát přítomnost člověka, který se modlí, a člověka, který se nemodlí. Člověk modlitby něco sděluje.“²⁴

---

²¹ Poznámka – biblický údaj. Mt 18,20.

²² RICHTER, K., Liturgie a život, Praha 1996, s. 19.

²³ Srov. RICHTER, K., Liturgie a život, Praha 1996, s. 19-20.

²⁴ RICCARDI, A. Bůh nemá strach. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006, s. 236

A dále v této knize píše, že hlásání evangelia musí mít v životě našich komunit a institucí prvenství, stejně tak jak to bylo v obcích prvních křesťanů, kdy se evangelium hlásalo od člověka k člověku, v osobním vztahu. „V hlásání evangelia se nedá přeskočit osobní zprostředkování. Pro křesťanství je lidství rozhodující: ten, koho vidím, jeho slova, jeho život, jeho postoj...“²⁵

Boží slovo mluví k srdci a srdce je podle Bible středem člověka, píše ve své knize Andrea Riccardi: „Boží slovo křísí srdce, které zakrnělo. Dává nalézt cestu srdci toho, kdo ji ztratil. Po Petrově řeči o Letnicích lidé cítili, jak jim pronikla do srdce, a potom z jejich srdce a z jejich úst vytryskla otázka k Petrovi a k apoštolům: ‚Bratři, co máme dělat?‘ (Sk 2, 37).“²⁶

Není lehké hlásat evangelium. Je třeba mít odvahu mluvit náboženskou řečí a mluvit o spáse, která má koinoniální dimenzi.

Účast na modlitbách a liturgiích v rámci Komunity Sant' Egidio a ve farnostech, do kterých patří jednotlivé komunity anebo členové jednotlivých komunit; společné modlitby v komunitě, kterých středem je evangelium, a samozřejmě i osobní modlitby, jsou zdrojem lásky a síly, ze které vyrůstá a na ní stojí naše diakonie. Opět bych zde chtěla citovat Klemense Richtera, který píše: „K podstatě liturgie patří vztah k Bohu stejně jako starost o člověka a jeho svět. Kdykoliv se tato napjatá jednota poruší a jeden nebo druhý pól převládne, smysl bohoslužby se tím zcela ztrácí. V Bohoslužbě se člověk setkává s Bohem ve slově a znamení, ve všední den se s ním setkává v lidech a v událostech pracovního, rodinného i společenského života.“²⁷

Modlitby Komunity jsou ovlivněny a nacházejí inspiraci ve východní liturgii a ekumenických bohoslužbách. Prostor, kde se komunita schází k modlitbě, je upraven a jsou do něj umístěny tyto prvky: ikona Krista – Pantokratora²⁸, která je komunitní ikonou a poukazuje na východní tradici; Bible – slovo, které se v komunitě žije; malovaný kříž umbrijského typu, podobný jaký užívá komunita v Taize; rozsvícené svíce, které jsou rozmístěny v prostoru kostela – místa modlitby.

---

²⁵ RICCARDI, A. Bůh nemá strach. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006, s. 233

²⁶ RICCARDI, A. Bůh nemá strach. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006, s. 234

²⁷ RICHTER, K., Liturgie a život, Praha 1996, s. 26.

²⁸ Slovo Pantokrator označuje jistý ikonografický typ zobrazení Krista, který se nachází v pravoslavné liturgii dodnes. Kristus je zobrazen tak, že se dívá přímo na diváka.

Modlitby jsou zpívané, včetně žalmů a proseb. Boží Slovo a homilie a osobní intence se přednášejí. Modlitba chce být slavnostní, aby oslovovala všechny účastníky, především staré, nemocné a chudé, kteří potřebují ve své sociální situaci prožít okamžiky radosti, pokoje a přijetí.

Modlitby v sesterských komunitách jsou stejné jako ty v mateřské římské komunitě, samozřejmě v národních jazycích, a pokud to vyžaduje situace, tak s menšími rozdíly.

Modlitba je nejdůležitějším aspektem komunitní spirituality. Je to čas naslouchání Slovu Božímu, které chceme uvádět do praxe naší službou. Modlitby jsou otevřené, v otevřených kostelích či k tomu určených místech a může se jí zúčastnit každý. Na modlitby jsou zváni i chudí lidé anebo se konají přímo v místech, kde členové komunity konají svoji službu, například v domovech důchodců.

Komunita se modlí v průběhu liturgického roku modlitby, které sledují liturgický rok Církve a službu členů komunity. Jednotlivé modlitby jsou například: Modlitba za chudé, Modlitba za Církev, Modlitba Svatého Kříže, Modlitba vigilie, Modlitba Dne Páně, Modlitba s Marií Matkou Boží, Modlitba se svatými, Modlitba apoštolů, Modlitba Ducha Svatého, Postní modlitba, Velikonoční modlitba, Adventní a Vánoční modlitba.

Nejméně jednou do měsíce se každá komunita modlí Modlitbu za mír a Modlitbu za nemocné. Komunita v Brně se modlí Modlitbu za mír první týden v měsíci. Je to modlitba za Církev (bude o ní pojednáno v dalších kapitolách) s promluvou reagující na téma pokoje a míru ve světě a s přímluvami, které reflektují situaci v zemích s válečnými a náboženskými konflikty a v zemích diktatur. Třetí týden v měsíci se Komunita v Brně modlí Modlitbu za nemocné a uzdravení. Je to vlastně Modlitba za chudé (o této modlitbě bude rovněž pojednáno v dalších kapitolách). Biblický text se vybírá z NZ, z evangelií s tematikou uzdravování Ježíšem anebo ze SZ z knihy Job, a promluva reflektuje odevzdanost nemocných do vůle Boží a důležitosti neustálých modliteb za nemocné. Přímluvy zahrnují obecné prosby za nemocné lidi. Intence s prosbami za konkrétní lidi se píše anonymně na cedulky jako přímé a osobní prosby k Bohu a sesbírají se a položí vedle ikony, Bible a kříže.

Struktura modliteb je víceméně stejná. V této kapitole uvádím jako příklad dvě nejčastější modlitby – Modlitbu za chudé a Modlitbu za Církev, které se modlí všechny komunity, tedy i komunity v Praze, Brně a Olomouci.

Modlitba za chudé

Modlitba je prvním "činem" Komunity Sant'Egidio. Na konci dne se členové komunity shromažďují kolem svého Pána s prosbou: „Pane, nauč nás se modlit“. V modlitbě Otčenáš si uvědomujeme nejen náš vztah k Bohu, ale i to, že všichni lidé jsou bratry a sestrami v Kristu, syny a dcerami nebeského Otce. Modlitba se tak stává i určitým způsobem naší existencí, charakterizuje naše bytí: jsme Boží děti, které se obracejí s důvěrou ke svému Otci. Modlitba nás otvírá nejen k tajemství Božímu, ale i k tajemství lidské blízkosti, sounáležitosti a bratrství.

Při modlitbě si uvědomujeme její eklesiální dimenzi a diakonii církve: komunity, které žijí a působí na různých místech, se zde jejich členové shromažďují a předkládají Bohu naděje a trápení unavených i vyčerpaných zástupů.²⁹ V unavených a vyčerpaných zástupech z evangelia vidíme dnes lidskou masu velkoměst, milióny uprchlíků a emigrantů, kteří opouští svou domovinu, chudobných vytlačených na okraj společnosti a všech těch, kdo čekají na pomoc a vlídnost. Modlitba za chudé je voláním, prosbou a vyjádřením touhy po míru, uzdravení a spáse mužů i žen dnešního světa.

Modlitby za chudé je „liturgickou modlitbou“, má strukturu bohoslužby slova, spojenou s promluvou a přímluvami za potřebné, tato liturgie je zakončena modlitbou Páně a závěrečným propuštěním (požehnáním). Liturgie obsahuje písně, čtení biblického textu, výklad, modlitby, ministry – většinou laické.

Struktura „Modlitby za chudé“:

Pozvání – úvod (podobně jako v Denní modlitbě církve)

Bože, přijď a spas nás.

Pane, pospěš nám pomáhat.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému ...Aleluja. (v době postní se vynechává)

Zpěv žalmu - žalmy ze žaltářů se zpívají v průběhu roku od prvního žalmu k poslednímu, pouze při modlitbách za mír, za uzdravení a za zemělé lidi bez domova, volíme žalmy tematicky.³⁰

---

²⁹ Viz.: Mt 9, 37. Srov.: GS č. 1: „Radost a naděje, smutek a úzkost lidí naší doby, zvláště chudých a všech, kteří trpí, je radostí a nadějí, smutkem a úzkostí Kristových učedníků, a není nic opravdu lidského, co by nenašlo v jejich srdcích odezvu.“

³⁰ Komunita Sant'Egidio: Žalmy, 2004. Žaltář Komunity Sant'Egidio obsahuje všech 150 žalmů, které se nachází v Kánonu SZ.

Zpěv před čtením Božího Slova - svým obsahem vysvětluje čím je Písmo svaté pro ty, kdo mu naslouchají.

Aleluja, aleluja, aleluja. (V době postní: Chvála Tobě Kriste, Králi věčné slávy)

Toto je radostná zvěst chudým,

osvobození uvězněných,

navrácení zraku slepým,

svoboda pro utlačené.

Aleluja, aleluja, aleluja.³¹

Čtení Božího Slova - čte se jeden úryvek buďto z Nového anebo Starého zákona. Ten, kdo vede modlitbu, si volí čtení sám buďto podle liturgického roku anebo událostí v komunitě, v Církvi a ve světě. V mnoha případech si čtení a modlitbu vybírají členové komunity, kteří jsou pověřeni vedením modlitby, z knihy „La Parola di Dio ogni giorno“, co v překladu znamená Slovo Boží na každý den.³²

Zpěv po čtení Božího Slova

Aleluja, aleluja, aleluja.

Syn člověka přišel, aby sloužil.

Kdo chce být velký, buď služebníkem všech.

Aleluja, aleluja, aleluja.

Komentář k Božímu Slovu – promluvu připravuje a pronáší ten člen komunity, kdo vede modlitbu a je pověřen komunitou službou vedení modliteb. Pramenem promluvy je samotný vybraný biblický text; dále to může být již zmíněná kniha modliteb na každý den“ La Parola di Dio ogni giorno“, dále homilie papeže, homilie biskupů a kněží spojených s komunitou anebo kněží farností, kde komunity působí; projevy zakladatele komunity A. Riccardiho a prezidenta M. Impaliazza, spisy církevních otců, náboženská literatura a jiné. Promluvy mají buďto formu katecheze anebo reagují na konkrétní

---

³¹ Zpěv před a po čtení Božího slova, zpívá celé shromáždění. Při četbě textu z evangelia všichni shromáždění stojí.

³² La parola di Dio ogni giorno je kniha modliteb na každý den, kterou Komunita Sant' Egidio v Římě vydává každým rokem a které autorem je arcibiskup Vincenzo Paglia, předseda Papežské rady pro rodinu. Kniha je určená pro potřebu členů komunity pro společné i osobní modlitby. Obsahuje čtení z Písma svatého na každý den a komentář k uvedenému úryvku ze SZ anebo NZ. Čtení na neděli odpovídá lekciónáři.

zaměření modlitby (modlitba za uzdravení, za pronásledované křesťany, za zemřelé lidi bez domova, atd.) a dále sledují liturgický rok a významné události komunity.³³

Zpěv přímluv – ve zpěvu přímluv se střídá zpěv sboru se zpěvem lidu.

Bože, přijď a spas nás. (sbor)

Ó, Pane, pospěš nám pomáhat. (lid)

Vyslyšel jsi, Pane, nárek svého lidu v Egyptě. (sbor)

Vyslyš pláč utlačovaných a vyhnanců. (lid)

Pospěš jim na pomoc a budou spaseni. (sbor)

Uzdravoval jsi malomocné, jež ti přinášeli. (lid)

Uzdrav toho, kdo je nemocný, buď blízko tomu, kdo potřebuje. (sbor)

Pane, pospěš jim na pomoc a budou spaseni. (lid)

Osvobodil jsi posedlé, osvobod' toho, kdo sebe neovládá. (sbor)

Pane, pospěš jim na pomoc a budou spaseni. (lid)

Navrátil jsi zrak slepým, znovu dal sílu ochromeným. (sbor)

Učiň všechny schopnými vidět a komunikovat. (lid)

Pospěš jim na pomoc a budou spaseni. (sbor)

Povolal jsi k životu mrtvé a navrátil je k světlu. (lid)

Nedovol vládnout smrti, navrať život svým služebníkům. (sbor)

Pane, pospěš jim na pomoc a budou spaseni. (lid)

Jedl jsi s hříšníky, odpustil jsi všechny hříchy. (sbor)

Pohleď na naše utrpení a bídu, odpusť všechny naše hříchy. (lid)

Pospěš nám na pomoc a budeme spaseni. (sbor)

Neboť jsi, Pane, dobrý Bůh a přítel lidí. (lid)

Přednášené přímluvy - jsou připravované některými členy komunity, kterým byla tato služba svěřena a zpravidla je přednáší ten, kdo je připravuje. Přímluvy zahrnují prosby za potřebné lidi, které potkáváme na naší službě pro lidi bez domova, pro staré lidi a pro cikánské děti.³⁴

Modlitba Otče Náš – modlitbě předchází výzva „ Pane nauč nás, modlit se“, je zde výzva k modlitbě Páně (jako ve mši).

Otče náš Otče náš,

---

³³ Poznámka – ukázky promluv členů Komunity v Brně pověřených službou vedení modlitby, viz Příloha 1. až 6.

³⁴ Poznámka – ukázky proseb jsou uvedené v Příloze 7.

jenž jsi na nebesích,
posvěť se jméno tvé,
přijď království tvé.

Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.

Chléb náš vezdejší dej nám dnes.

A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.

A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Amen.³⁵

Závěrečná modlitba z Knihy modliteb – je variabilní, vybírá si ji ten, kdo vede modlitbu podle témata modlitby, podle liturgického roku, apod.

Závěrečná píseň.³⁶ – je jedinou písní v Modlitbě za chudé anebo Modlitbě za mír, na rozdíl od Modlitby k uctění památky novodobých mučedníků anebo Modlitby, kterou se modlíme s cikánskými dětmi v Zábrdovicích.

Modlitbu za chudé se modlíme v den služby potřebným – snažíme se o sepětí liturgie a diakonie, kdy jedna z druhé vychází a k ní směřuje – liturgie se tak stává vrcholem a pramenem života naší komunity.³⁷ Proto Modlitba za chudé, bývá zařazena buďto před službou anebo po službě. Na modlitbu jsou zváni i chudí lidé. A proto čtení z Písma a komentář k úryvku z Písma se vybírá tak, aby kopírovaly liturgický rok, události v komunitě a v Církvi ale, aby byly také povzbuzením pro shromážděné.

Přednášené prosby zahrnují modlitby za chudé lidi, které známe: za lidi bez domova, za staré lidi a nemocné přátelé, příbuzné a za nemocné a trpící lidi vůbec. Často se ale v rámci této modlitby podle potřeby modlíme i za mír ve světě, za konkrétní země a za konkrétní lidi.

Komunita v Praze se modlí před službou, před rozdáváním jídla lidem bez domova, a této modlitby se účastní nemálo lidí bez domova. Modlitbu za chudé či za Církev pořádají i přímo v domově důchodců. Komunita v Brně se modlí Modlitbu za chudé po

---

³⁵ Podle Lukášova evangelia sdělil tuto modlitbu učedníkům Ježíš Kristus, když se ho dotazovali, jak se mají modlit – Lk 11, 2-4; podle Matoušova Evangelia je tato modlitba součástí Kázání na hoře – Mt 6, 9-13.

³⁶ KOMUNITA SANT' EGIDIO: Modlitby Komunity. Brno: vydáno pro vnitřní potřeby komunity. Ukázky písní – viz Příloha 10.

³⁷ Viz.: SC č. 10.

službě, po rozdávání jídla lidem bez domova. Komunita v Olomouci se rovněž modlí Modlitbu za chudé před rozdáváním jídla lidem bez domova.

Pokud se rodí v nějakém městě nová Komunita, začíná se modlit právě Modlitbu za chudé a zároveň sloužit potřebným. Tak se to nyní děje ve městě Jihlavě, kde komunita začala pravidelnou službu pro lidi bez domova, které předchází Modlitba za chudé.

Čtení z Písma svatého, které je středem modlitby a ke kterému se vztahují i přednášené prosby a komentář, a které je spásonosným aspektem v tom, že nás zve k službě na Božím díle v tom daném městě: ke službě pro potřebné a trpící a k službě pro pokoj a porozumění daného města a celého světa. Proto se snažíme, abychom města poznali, abychom se dověděli o tom, jaké možnosti v tom konkrétním městě mají chudí lidé, jaké pomoci se jim dostává. Do našich modliteb potom začleňujeme modlitby za chudé toho města, za konkrétní i za ty které neznáme a modlíme se za porozumění mezi lidmi v tom daném městě. Učíme se společně, že křesťan nemůže být křesťanem, pokud nepřesune střed svého zájmu od sebe vně sebe. Učíme se, aby náš život křesťanů byl celistvý, aby nebyl rozdělen na dvě nepropojené části, kdy na jedné straně stojí náš duchovní život, naše účast na liturgiích a naše osobní modlitby a na druhé straně svět, ve kterém žijeme; potřební a trpící lidé našich měst, našeho okolí; lidé, které potkáváme v práci; a události naší země a celého světa.

Podstatou Modlitby za chudé lidi je pozvání k naslouchání Písma a evangelií, a přímluvy za potřebné a trpící lidi. Písmo svaté a evangelia jsou cestou ke správnému náhledu na sebe sama, na druhé lidi zvláště na potřebné a trpící a na velký potenciál vlastních možností ve světle Božího pozvání, abychom se stali jeho služebníci.

Před čtením Písma svatého zazní pozvání:

Toto je radostná zvěst chudým, osvobození uvězněných, navrácení zraku slepým, svoboda pro utlačené.

Pokud křesťan nečte Písmo svaté každý den, potom je těžké uvěřit, že mi Pán skrze naslouchání Písmu může dát svobodu, správné vidění a poznání a skrze mne může toto dát i druhým. Proto se společně učíme klást velký důraz na každodenní čtení Písma a duchovních textů a literatury, které k správnému pochopení Písma a Církve vedou.

Zpěv přímluv v Modlitbě za chudé je modlitbou za chudé, trpící, nemocné, utlačované, ale i za nás všechny lidi vůbec. Je prosbou o milostivé zhlédnutí Boha na nás, na ubohé lidi; je prosbou o odpuštění a vyjádřením víry v Boží dobrotu. Přímluvy jsou

voláním k Bohu, odpovědí na Boží pozvání v jeho Slově a přítomnosti skrze Krista v Duchu svatém v samotném shromáždění.

Modlitba za nemocné a uzdravení z nemocí je také Modlitbou za chudé ale s tím rozdílem, že se čtení z Písma, promluva i přímluvy týkají tématu uzdravení a modliteb za nemocné. Je to velmi důležitá modlitba, zvláště v dnešním světě, kdy lidstvo bojuje s nevyčísitelnými nemocemi. Často není možné prokázat nemocnému žádnou jinou službu, než modlitbu. Modlíme se za nemocné, které neznáme, ale věříme, že Bůh tyto modlitby vyslyší. Jak už bylo výše zmíněno, při Modlitbě za nemocné se při zpěvu přímluv sbírají od účastníků do košíčku papírky s intencemi, na kterých jsou skryté prosby jednotlivých účastníků; jsou to prosby za konkrétní, nemocné lidi. Tyto intence se veřejně nečtou, ale ve skrytu předkládají Pánu. Potom následují přednášené prosby, do kterých obvykle začleníme prosby za nemocné, chudé lidi našich měst, za nemocné bratry a sestry, příbuzné, známe a všechny nemocné lidi, pro které můžeme udělat alespoň to, že se za ně modlíme.

Modlitba za Církev

Komunita Sant' Egidio se touto modlitbou modlí za matku Církev, ke které patří jako Boží lid, který přijal pozvání posvátného sněmu - Druhého vatikánského koncilu – aby křesťanští laici zintenzivnili apoštolskou činnost. „Apoštolát laiků totiž vyvěrá přímo z jejich křesťanského povolání a nemůže v církvi nikdy chybět.“³⁸

Touto modlitbou se členové komunity modlí za všechny komunity, aby byly „živými údy Kristova těla“ a aby jejich apoštolát byl skutečný v evangelizaci a posvěcování lidí a aby komunity byly kvasem všude tam, kde působí.³⁹ Modlíme se za

---

³⁸ Srov. Dokumenty II. vatikánského koncilu. Dekret o apoštolátu laiků. Zvon: české katolické nakladatelství, Praha, 1995, s. 385.

³⁹ (tamtéž)

dar Ducha svatého, který posvěcuje Boží lid a uděluje zvláštní dary pro konání apoštolátu.⁴⁰

„Laikům se naskytují nesčetné příležitosti ke konání apoštolátu evangelizace a posvěcování. Samo svědectví křesťanského života a dobré skutky, konané v nadpřirozeném duchu, mají sílu přitahovat lidi k víře a k Bohu.“⁴¹ A za takový apoštolát pro komunity a celou Církev se modlíme, aby přitáhl lidi a naše diakonie aby vzrostla a mohla posloužit mnohým potřebným.

V rámci Modlitby za Církev se komunity přimlouvají a naléhavě se modlí za pronásledované křesťany, za jednotu křesťanů a za mezináboženský dialog zvláště v islámských zemích.

Struktura „Modlitby za Církev“:

Pozvání – úvod (podobně jako v Denní modlitbě církve)

Bože, přijď a spas nás.

Pane, pospěš nám pomáhat.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

Jako byla na počátku i nyní i vždycky a na věky věků. Amen, Aleluja. (v době postní se vynechává)

Hymnus dobrého pastýře (zpěv celého shromáždění)⁴²

Otevírá strážný pastýři, jeho hlas ovce poslouchají, volá každou ovečku jménem a z ohrady ven je vyvádí. Když je má všechny svolané, dobrý pastýř kráčí před nimi a všechny ovce jdou za ním, neboť jeho hlas dobře znají. Jdou a bloudí ovce moje jako ovce bez pastýře, v celé zemi nikdo je nehledá a není, kdo pečoval by o ně. Kořistí se stalo moje stádo a dravá zvěř je požírá, jeho pastva byla zašlapána, jeho voda je zkalená. Ježíš shromážděnému zástupu říká: Já jsem dobrý pastýř, přicházím pro svoje stádo a pro každého kdo mi naslouchá. Dávám život za své ovce, jsou slabé nemocné, ztracené, v jednom ovčinci shromážděné, bude jedno stádo, jeden pastýř.

Zpěv žalmu (ze žaltáře)⁴³

---

⁴⁰ Srov. Dokumenty II. vatikánského koncilu. Dekret o apoštolátu laiků. Zvon: české katolické nakladatelství, Praha, 1995, s. 387.

⁴¹ Srov. Dokumenty II. vatikánského koncilu. Dekret o apoštolátu laiků. Zvon: české katolické nakladatelství, Praha, 1995, s. 391.

⁴² Inspirací pro tento zpěv je evangelijní motiv, ve kterém je Ježíš představen, jako dobrý pastýř, který plní vůli svého Otce, která je, aby neztratil nikoho, z těch, které mu Bůh Otec dal – např. Jan 6, 35-40.

Zpěv před Božím Slovem

Aleluja, aleluja, aleluja. (V době postní: Chvála Tobě Kriste, Králi věčné slávy)

Já jsem dobrý pastýř, mé ovce mi naslouchají,

a budou jedním stádem a jedním ovčincem.

Aleluja, aleluja, aleluja.

Čtení Božího Slova – biblický text z NZ či SZ; jedno čtení, které si vybírá ten, kdo vede modlitbu podle zaměření modlitby (Modlitba za mír, modlitba za pronásledované křesťany, modlitba za jednotu křesťanů, apod.)

Zpěv po čtení Božího Slova

Aleluja, aleluja, aleluja.

Nové přikázání vám dávám: Milujte jeden druhého.

Aleluja, aleluja, aleluja.

Komentář k Božímu Slovu – je jednak katechezi k čtenému úryvku z NZ a SZ, ale také hovoří o zaměření modlitby: o potřebě míru ve světě, v konkrétních zemích, dotýká se konkrétních událostí, které vyžadují modlitby; dotýká se situace bratří a sester v komunitách, kteří trpí pronásledováním, válečnými konflikty a chudobou.

Zpěv přímluv

Vysvobod' z vězení mou mysl, abych vzdával chválu tvému jménu. (sbor)

Pane, přijmi naši modlitbu, dej nám odpuštění hříchů,

neboť Ty jsi světu ukázal své slavné vzkříšení. (lid)

Spravedliví očekávají, že je naplníš svou dobrotou. (sbor)

Pojďte národy, zpívejme, skloňme se před Pánem,

radostně oslavujme jeho vzkříšení z mrtvých. (lid)

Z hlubiny k Tobě volám, Pane dobrotivý vyslyš modlitbu mou. (sbor)

Pojďte národy, zpívejme, skloňme se před Pánem,

radostně oslavujme jeho vzkříšení z mrtvých,

neboť On je náš Bůh, který svět osvobozuje

od samoty a nářku, od lhaní nepřítelů. (lid)

Přednášené přímluvy – jsou přímluvami za ochranu komunit a Církve od zlého, za jednotu křesťanů, za pronásledované křesťany, za zajaté a nezvěstné křesťany, za všechny lidi, kteří trpí pro svoji víru a přesvědčení, za mír a pokoj ve světě. V rámci Modlitby za mír se modlíme za všechny konkrétní země, které jsou ve válce anebo jsou zasaženy

---

⁴³ Poznámka – viz odkaz 30.

náboženskými či občanskými konflikty: modlíme se zvláště za Ukrajinu, Rusko, Blízký Východ, za Sýrii, Irák, za Severní Koreu a za Čínu. Modlíme se za země Afriky, za pronásledované křesťany v zemích Afriky, za země zasažené nemocemi a chudobou.

Modlitba Otče Náš – modlitbě předchází výzva toho, kdo vede modlitbu: „ Pane, nauč nás modlit se“.

Závěrečná modlitba z Knihy modliteb – je variabilní, volí se zvláště modlitby za mír a pokoj, za pronásledované křesťany, za komunitu a za Církev.

Závěrečná píseň ⁴⁴

Modlitbu za Církev se Komunita v Brně modlí v úterý a ve čtvrtek. Jak už bylo zmíněno, v rámci těchto modliteb věnujeme jednu modlitbu v prvním týdnu v měsíci Modlitbě za mír a ve třetím týdnu v měsíci Modlitbě za nemocné, které budou rozebrány později.

V Modlitbě za Církev je obsažen motiv Církve jako stáda, o které pečuje dobrý pastýř – Pán, a sjednocuje toto stádo, aby byli „jedním stádem a jedním ovčincem“. Tento motiv zaznívá v Hymnu o dobrém pastýři a ve zpěvu před čtením z Písma.

Dále v této modlitbě zaznívá povolání učedníků ke vzájemné lásce a to zvláště ve zpěvu po čtení z Písma.

Ve zpívaných prosbách dále zaznívá pozvání všem lidem, „všem národům“, aby přijali Boha, jako svého Pána, který dává svobodu.

V rámci Modlitby za mír, po zpívaných prosbách následují přednášené prosby za mír ve světě, za aktuální ohniska nepokojů, za lidi trpící ve válkách, za zajatce, za oběti, apod. Za každou prosbou se zpívá „Kyrie eleison“, a zapálí se jedna svíčka. Modlitby za mír jsou v dnešním světě válek a konfliktů velmi důležité. Papež František říká, že modlitba každého může být protestem proti válce a násilí. Nemáme odpověď na otázku, jak dosáhnout míru, ale můžeme se modlit.

---

⁴⁴ KOMUNITA SANT' EGIDIO: Modlitby Komunity. Brno: vydáno pro vnitřní potřeby komunity.

Kniha modliteb

Slouží pro vnitřní potřebu členů komunity. Používáme ji při našich společných modlitbách, ale i pro osobní modlitby. Je rozdělená do devíti částí: Modlitby komunity, Modlitby díky a požehnání, Modlitby s Evangeliem, Modlitby za mír, ochranu a uzdravení, Modlitby během dne, Modlitby během liturgického roku, Modlitby s Marií a Svatými, Modlitby za zemřelé a Litanie a liturgické modlitby.

MODLITBY KOMUNITY vyjadřují prosby za komunitu, za ochranu od zlého a za vyrvání ve službě. Jsou to například: Modlitba za dar komunity, Modlitba za komunitu v novém tisíciletí, Modlitba k milosrdnému Bohu, Modlitba svorností, Modlitba neužitečných služebníků, Modlitba za obrácení a jiné.

Modlitba za Komunitu v novém tisíciletí

Ó Pane, dal jsi nám dožít se nového času

v tomto novém tisíciletí požehnaném tvou láskou.

Vzdáváme ti díky, že jsi nám ještě poskytl čas, abychom nezatvrzovali svá srdce, ale otevřeli je tvému Duchu, abychom naslouchali tvému Slovu a žili je.

Osvobod' nás od sebelásky, od tvrdohlavého zvyku, od lakomství, od zúženosti srdce a od každého našeho hříchu.

Učiň své učedníky štědrými, tichými a pokorného srdce,

bratřími a sestrami tvých svatých, přáteli chudých a společníky těch, kteří trpí.

Obnov naše srdce, otevři je Evangeliu, aby se svět otevřel lásce, poznal milosrdenství a žil v naději.

Nyní i na věky. Amen.⁴⁵

Modlitba za Komunitu v novém tisíciletí je modlitbou chval a díky Komunity za Boží požehnání pro její práci. Zároveň je prosbou o pomoc, abychom byli otevření Božím výzvám skrze Slovo Boží a působení Ducha svatého a stali se tak učedníky, skrze které se svět může otevřít lásce a žít milosrdenství a naději. Abychom nezatvrzovali svá srdce – motiv Žalmu 95. Zaznívá zde prosba, abychom byli učedníky tichými a

---

⁴⁵ KOMUNITA SANT' EGIDIO: Kniha modliteb. Vydáno pro vnitřní potřeby Komunity Sant' Egidio, 2014 s. 6.

pokorného srdce, protože takový je Ježíš a chce, abychom ho v těchto postojích následovali, jak čteme v Matoušově Evangelii.⁴⁶

MODLITBY DÍKŮ A POŽEHNÁNÍ vyjadřují děkovné modlitby a modlitby chval. Do této části patří například Modlitba přátelství s Pánem, Modlitba chval, Děkovná modlitba a jiné.

Modlitba chval

Chválíme tě, neviditelný Otče, který dáváš nesmrtelnost.

Ty jsi pramenem života, zdrojem světla,

pramenem veškeré milosti a pravdy, miluješ lidi, miluješ ubohé.

Se všemi se usmiřuješ a všechny přitahuješ k sobě
skrze příchod tvého milovaného Syna.

Prosíme tě: učiň z nás živoucí lidi, dej nám svého Ducha světla,
abychom poznali tebe a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista.

Dej nám svatého Ducha, abychom mohli ukazovat a vysvětlovat tvá tajemství.

Ať v nás hovoří Pán Ježíš a Duch svatý našimi ústy tě oslavuje zpěvem.

Nyní i vždycky. Amen.⁴⁷

(Serapionův euchologion)

Modlitba chval je krásnou modlitbou, která vyzdvihuje Boží dobrotu a mimo jiné je prosbou o věčný život, o který prosil Ježíš před svým utrpením Boha pro ty, které mu On dal, totiž pro své učedníky: „A život věčný je v tom, že poznají Tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista“. (Mt 11, 28-30)

MODLITBY S EVANGELIEM obsahují modlitby, které reflektují Novozákonní příběhy a modlitby, které prosí za správné porozumění Písmu a za jednání podle Božího Slova. Patří zde modlitby: Modlitba za Boží Slovo, Modlitba za inteligenci Písma, Modlitba před čtením Písma, Modlitba po čtení Písma a jiné.

Modlitba za inteligenci Písma

Prosme Pána a jeho svatého Ducha,

aby od nás vzdálil veškerou mlhu a temnotu,

která pro naše hříchy zatemňuje pohled našeho srdce;

---

⁴⁶Mt 5. kapitola – Blahoslavenství.

⁴⁷ KOMUNITA SANT' EGIDIO: Kniha modliteb. Vydáno pro vnitřní potřeby Komunity Sant' Egidio, 2014 s. 18. Jedná se o text vyňatý z Anafory Euchologionu Serapiona z Thmuis – preface: překlad není přesný – viz. časopis Getsemany: www.getsemany.cz/node/568

aby nám dal inteligenci svého Slova.

Nyní i vždycky. Amen.⁴⁸

(Origenes)

Autorství Modlitby za inteligenci Písma je přisuzováno řeckému církevnímu učiteli a teologovi. Origenes, který okomentoval téměř celé Písmo, nám v této modlitbě předává moudrost, že o správné porozumění a výklad Písma svatého je třeba opravdu prosit.

MODLITBY ZA MÍR, OCHRANU A UZDRAVENÍ uvádí modlitby za pomoc chudým, trpícím, pronásledovaným, vězněným a nemocným. Dále modlitby za mír a pokoj ve světě.

Modlitba za ochranu a mír

Ó Pane, zjev nám svoji tvář pro dobro a pokoj,

aby nás chránila tvá silná paže

a byli jsme osvobozeni od každého hříchu díky tvé vztažené paži,

osvobozeni od těch, co nás nespravedlivě nenávidí.

Dej svornost a mír nám i všem obyvatelům země,

jako jsi je dal našim otcům, když tě svatě vzývali ve víře a v pravdě,

a nám, kteří jsme poslušni tvého všemohoucího jména ozdobeného veškerou ctností. Amen.⁴⁹

(Klement Římský)⁵⁰

Modlitba za ochranu a mír od Klementa Římského, papeže a nástupce sv. Petra, je modlitbou, která ukazuje, že je zde dva tisíce let potřeba modlitby za svornost a mír. Tuto krátkou modlitbu, včetně dalších z kapitoly Modliteb za mír a ochranu se modlíme na společných Modlitbách za mír, které pořádáme jeden krát v měsíci.

MODLITBY BĚHEM DNE jsou modlitby určené zvláště pro osobní modlitby. Zahrnují Modlitbu vigilie, Ranní modlitbu, Polední modlitbu, Modlitbu před jídlem, Večerní modlitbu ve světle vzkříšení a jiné.

Modlitba světla

---

⁴⁸ KOMUNITA SANT' EGIDIO: Kniha modliteb. Vydáno pro vnitřní potřeby Komunity Sant' Egidio, 2014 s. 24. (Text z knihy Origena o modlitbě – De Oratione.)

⁴⁹ KOMUNITA SANT' EGIDIO: Kniha modliteb. Vydáno pro vnitřní potřeby Komunity Sant' Egidio, 2014 s. 48. (Text z listu Korint'ánům od Klementa Římského– viz. Spisy apoštolských otců, nakl. Refugium Olomouc.)

⁵⁰ V Apoštolské tradici uváděn jako čtvrtý papež.

Vzdáváme ti díky, Pane, za tvého Syna Ježíše Krista,
našeho Pána, díky němuž jsi nás osvětlil a ukázal nám cestu věčného světla.
Neboť jsme prošli událostmi dne a dospěli až k počátku noci,
občerstvení světlem dne,
jenž jsi stvořil, abys nás posílil;
a tak plni milosti tvého večerního světla tebe chválíme a velebíme,
pro tvého Syna, Ježíše Krista, našeho Pána,
skrze něhož ti náleží sláva, síla a čest,
s Duchem svatým, nyní i vždycky a na věky věků. Amen.⁵¹
(Apoštolská tradice)

Modlitbu světla se modlíme i při společných modlitbách Komunity, které jsou z pravidla ve večerních hodinách a tato krátká modlitba je možností poděkování Pánu za prožitý den.

MODLITBY BĚHEM LITURGICKÉHO ROKU uvádí modlitby, které se komunita modlí v průběhu důležitých církevních svátků, jako jsou Velikonoce a Vánoce a v období postním a adventním. Patří zde Modlitba za nový začátek, Adventní modlitba, Vánoční modlitby, Modlitba v postní době, Modlitba kříže a jiné.

Modlitba ke vzkříšenému Kristu

Ó Ježíši, který jsi svým vzkříšením přemohl hřích a smrt,
dej také nám vstát z mrtvých s tebou, abychom byli světlem světa a solí země.
Učiň v nás, Pane, proměnu našeho života,
ty, který působíš v duších těch, kdo tě milují:
dej, ať naše srdce, spojené s tebou, zazáří světlem,
zajásá radostí a dovršením dobrého přemůže v nás každý hřích.
Ty, který jsi přemohl smrt a ukázal jsi nám cestu
k životu bez konce, probuď v nás lásku silnější nežli smrt,
ať můžeme všem hlásat Evangelium tvého vzkříšení,
světlo, které rozptýlí noc tohoto světa nyní i vždycky. Amen.⁵²

---

⁵¹ KOMUNITA SANT' EGIDIO: Kniha modliteb. Vydáno pro vnitřní potřeby Komunity Sant' Egidio, 2014 s. 56.

⁵² KOMUNITA SANT' EGIDIO: Kniha modliteb. Vydáno pro vnitřní potřeby Komunity Sant' Egidio, 2014 s. 69. Mt 5, 13-16: Inspirace Matoušovým evangeliem, kdy Ježíš mluví ke svým učedníkům, že jsou světlem světa a solí země. Motiv vzkříšení jako duchovní obnovy.

Modlitba ke vzkříšenému Kristu zaznívá na modlitbách Komunity ve velikonoční době a je oslavou Ježíšova vzkříšení a velikonočního tajemství, totiž vítězství nad smrtí a také Boží lásky k člověku.

MODLITBY S MARIÍ A SVATÝMI jsou modlitby k Marii matce Boží, za ochranu a přímluvy u Pána, a modlitby ke svatým, ke sv. Františkovi, sv. Jiljímu, k sv. Janu Pavlovi II. a jiné.

Modlitba k Marii, matce dobrotivosti a pokoje

Ó Maria, Matko dobrotivosti a pokoje,

která mi ukazuješ Ježíše, spásu světa,

chraň nás všechny od zla války, od nenávisti a násilí,

dej nám opravdový pokoj.

Buď dobrotivá, nadále vlídně podepírej naši slabost.

Shlédni se slitováním na chudobu a hřích tohoto světa.

Ó Maria, proniknutá bolestí pro svého Syna, který zemřel na kříži,

daruj pokoj, přemož každé násilí a válku.

Pomoz mi být ve všem učedníkem Ježíše, tvého Syna.

Nyní i vždycky. Amen.⁵³

Modlitba k Marii, matce dobrotivosti a pokoje a hlavně Ježíšově matce vyjadřuje víru Komunity v pomoc, kterou lze u Marie vyprošovat. Zvláště pomoc při ochraně míru a při ochraně od zlého.

MODLITBY ZA ZEMŘELÉ se modlíme při modlitbách a liturgiích za zemřelé chudé přátelé a také jako osobní modlitby. Patří zde Modlitba za Boží útěchu, Přímluvná modlitba za toho, který nás opustil, Modlitba k Bohu, který pozvedá ze smrti a další.

Modlitba za zemřelé

Ó Pane, naši drazí žijí s tebou, přijati u nebeské brány;

společně s tvými svatými tě chválíme,

abys také nám dal blaženost být ti po boku, naslouchat tvému Slovu,

upírat náš pohled do tvé tváře.

Naplň svým duchem pokoje naše srdce,

abychom mohli být požehnaní v lásce,

přáteli chudých, radostnými hlasateli Evangelia,

---

⁵³ KOMUNITA SANT' EGIDIO: Kniha modliteb. Vydáno pro vnitřní potřeby Komunity Sant' Egidio, 2014, s. 76

kteří je pramenem života a naděje pro všechny, nyní i vždycky. Amen.⁵⁴

Modlitby za zemřelé se modlíme ve spojitosti s konkrétními jmény zemřelých potřebných lidí, často našich přátel. Často nás lidi bez domova žádají, abychom se modlili, za konkrétní lidi, kteří zemřeli a také abychom za ně nechávali sloužit mše svaté. Modlitby nám pomáhají vyjádřit prosby, které bychom vlastními slovy, tak citlivě vyjádřit nedokázali, zvláště když se týkají zemřelých, chudých přátel.

LITANIE A LITURGICKÉ MODLITBY se modlí při příležitostech Modliteb za mír. Jsou tu Nedělní litanie a Litanie ke svatým. Patří tu i Nářek Pána a modlitba na sklonku dne Trisaghion.

Litanie za mír

Prosme Pána pokoje.

Kyrie eleison, Kyrie eleison, Kyrie eleison.

Za mír, který pochází shůry, za Boží milosrdenství a za spásu našich duší, prosme Pána.

Kyrie eleison, Kyrie eleison, Kyrie eleison.

Za mír na celém světě, aby se upevnila spravedlnost a smrt již nevládla nad lidmi, prosme Pána.

Kyrie eleison, Kyrie eleison, Kyrie eleison.

Za pokoj v Církvi, za jednotu všech církví Božích, prosme Pána.

Kyrie eleison, Kyrie eleison, Kyrie eleison.

Za pokoj v této komunitě, aby nežila v poklidu a lakomství, ale svědčila o lásce, prosme Pána.

Kyrie eleison, Kyrie eleison, Kyrie eleison.

Za pokoj v tomto městě, aby se upevnilo Boží milosrdenství a zrodil se čas spravedlnosti, prosme Pána.

Kyrie eleison, Kyrie eleison, Kyrie eleison.

Za ty, kteří přinášejí ovoce spravedlnosti, za chudé, vdovy a sirotky, za cizince, za ubohé, za ty, kdo se svěřují naší lásce a naší modlitbě, prosme Pána.

Kyrie eleison, Kyrie eleison, Kyrie eleison.

Za staré lidi, postižené, nemocné, aby všichni obdrželi rychlé uzdravení a spásu, prosme Pána.

---

⁵⁴ KOMUNITA SANT' EGIDIO: Kniha modliteb. Vydáno pro vnitřní potřeby Komunity Sant' Egidio, 2014 s. 90

Kyrie eleison, Kyrie eleison, Kyrie eleison.

Za lidi na cestách, emigranty, za toho, kdo je vzdálen od domova, ve vězení, ve vyhnanství, na nucených pracích, v hořkém otroctví, za jeho šťastný a radostný návrat domů, prosme Pána.

Kyrie eleison, Kyrie eleison, Kyrie eleison.

Za každé zkoušené a sklíčené srdce, za toho, kdo potřebuje pokoj a pomoc, za návrat toho, kdo se ztratil, za uzdravení nemocných, osvobození uvězněných a spočinutí v pokoji těch, kdo sní sen bez konce, prosme Pána.

Kyrie eleison, Kyrie eleison, Kyrie eleison.

Za maličké, za mladé lidi, ať nevyrostají v útlaku, ve škole násilí a vlastních zájmů, ale ať v nich dozraje smysl pro mír a spravedlnost, prosme Pána.

Kyrie eleison, Kyrie eleison, Kyrie eleison.

Za pokoj pro nás pro všechny, pro bratry, kteří tu nejsou, pro ty, kteří nás milují i pro ty, kteří nám činí překážky, prosme Pána.

Kyrie eleison, Kyrie eleison, Kyrie eleison.⁵⁵

Vysvětlit termín litanie – prosby, odlišnost od klasických litaní, vztah k Trishagionu – upravená podoba, vznik této modlitební formy, struktura a témata

Litanie za mír lze použít při společných modlitbách jako univerzální prosby. Jsou podrobným výčtem skutečností, za které se modlí komunity na celém světě.

Zvláštní Modlitby

3.6.1. POSTNÍ MODLITBA

Komunita se jí modlí v postní době. Je to Modlitba za chudé, Modlitba za Církev, Modlitba Vigilie, atd., které jsou pozměněny v tom, že na začátku modlitby se přednáší Postní modlitba a zpívá celý postní hymnus. Třikrát zpívané Aleluja obsažené v krátké modlitbě před a po evangeliu je nahrazeno ‚Chvála Tobě, Kriste, Králi věčné slávy.‘ a na konci modlitby se zpívá jedna sloka Postního hymnu.

Postní úvodní modlitba

---

⁵⁵ KOMUNITA SANT' EGIDIO: Kniha modliteb. Vydáno pro vnitřní potřeby Komunity Sant' Egidio, 2014 s. 99

Přijměme v radosti, bratři, božské zvěstování postní doby.
Jako obyvatelé Ninive přijali Jonášovo kázání,
jako prostitutky a celníci, kteří slyšeli mluvit Jana Křtitele,
také my se připravujeme na společenství s Pánem slavené na Sionu.
Omyjme se slzami a pokáním,
aby nám Bůh daroval čisté srdce.
Modleme se s naléhavostí,
abychom mohli rozjímat o naplnění velikonočního tajemství a plnosti Boží lásky.
Připravujeme se k uctívání kříže a k radosti ze Vzkříšení.
Nezklam naši naději, ó, příteli lidí.
Kéž ten duch, který vedl Ježíše na poušti, vede také nás v postní době,
kéž upokojí naše srdce,
kéž nás chrání od pokušení a otevře naši mysl Písmům pro slovo věčného života.
Amen.

(Antologhion byzantské liturgie)

Postní hymnus

Nadešel čas obrácení, vraťte se ke mně celým srdcem,
roztrhněte srdce svá, ne roucha, vraťte se ke mně celým srdcem.
Syn se vrací do domu otce, otče můj, zhřešil jsem proti tobě,
nejsem hoden, už tvým synem býti, našel však otce milosrdného.
Nadešel čas obrácení, milosrdný dobrotivý je Pán,
laskavý je vždy a nezná hněvu. A je pohnut soucitem nad vámi.
Nepřipomínejte věci dávné, nepřemítejte o minulosti.
Já zapomenu na tvoje hříchy, jdi v pokoji, a nehřeš již více.⁵⁶

3.6.2. VELIKONOČNÍ MODLITBA

Je oslavou vzkříšeného Pána, který přináší do našich životů světlo. Proto je do velikonoční modlitby zahrnut Zpěv světla.

---

⁵⁶ Postní hymnus je zařazen na začátek Modlitby za chudé anebo Modlitby za Církev v postní době. Na začátku modlitby se zpívají všechny sloky a na konci modlitby pouze první sloka. Zaznívají v něm motivy z proroka Joela z 2.kapitoly a z evangelii: Návrat marnotratného syna – Lk 15, 11-32 a Pomázání v Betánii Jan 12, 1-3.

Zpěv světla

Pojďte a vezměte světlo ze světla, které už nezhasne.

Tvé vzkříšení celý svět osvítilo.

Pojďte a vezměte světlo ze světla, které již nezhasne.

Den trvá a noci už nebude.

Pojďte a vezměte světlo ze světla, které již nezhasne.

Tvé světlo osvětluje Tvé služebníky.

Pojďte a vezměte světlo ze světla, které již nezhasne.

Tvá láska ochraňuje Tvé učedníky.

Pojďte a vezměte světlo ze světla, které již nezhasne.

Na konci velikonoční modlitby se třikrát zpívá:

Ježíš byl vzkříšen, doopravdy vzkříšen,

Očekává nás v Galileji.

Třikrát zopakovaný verš koresponduje s trojnásobným Petrovým zapřením Pána a rovněž s trojnásobným dotazem Ježíše, zdali ho Petr miluje.⁵⁷

3.6.3 ADVENTNÍ MODLITBA –

V adventní době je Modlitba za Chudé, Modlitba za Církev a další modlitby doplněny Adventní krátkou modlitbou a zpěvem o Janu Křtitelovi.

Adventní modlitba

Pane, skálo naší Komunity, zachovej nás ve své lásce.

Obnov nás svým svatým Duchem.

Otevři naše srdce, abychom tě mohli přijmout.

Pomoz nám učinit naši Komunitu vstřícnou,

aby dokázala přijímat tebe i naše bratry.

Učiň nás schopnými předávat všem tvé Slovo.

Pane, díky, že jsi nás přijal, že jsi z nás učinil svou rodinu,

bratry a sestry, tvé přátele, svědky tvého příchodu, tvého příchodu mezi nás.

Amen.

3.6.4 VÁNOČNÍ MODLITBA

---

⁵⁷ Inspirace textem evangelia sv. Jana, kap. 21, 15-19

V době Vánoc, kdy všechny komunity po celém světě slaví Vánoce s chudými lidmi na vánočních obědech a slavnostech, se komunity modlí tuto Vánoční modlitbu a v komunitních zpěvech zaznívá Aleluja.

Požehnané dítě, které dnes naplnilo Betlém jásosem.

Požehnaný ten, který dal omládnout lidstvu.

Požehnaný ten, který se sklonil, aby utišil náš hlad.

Požehnaný dobrotivý, jenž obohatil naši chudobu
a pomohl nám překlenout naši nouzi.

Požehnaný ten, jenž se sklonil, aby na sebe vzal naše slabosti.

Požehnaný ten, jenž pro nás přeložil svá tajemství do našeho jazyka.

Sláva tomu, jenž nás osvobodil a byl spoután místo nás.

Sláva tomu, kdo se stal potřebným, protože nás miluje,

tomu, kdo žízní, neboť nás má rád, a žádal od nás, abychom byli s ním.

Nyní i vždycky. Amen. (Efrem Syrský)⁵⁸

3.6.5 MODLITBA ZA ZEMŘELÉ CHUDÉ PŘÁTELE

Všechny komunity pořádají mše i modlitby za chudé zemřelé přátele. Naše brněnská Komunita pořádá v listopadu kolem Památky zesnulých a Všech svatých Modlitbu za chudé zemřelé přátele. Modlíme se za všechny, které jsme poznali, a s kterými jsme se setkávali při naší službě, kdy se setkáváme s lidmi bez domova a sociálně slabými.

Na tuto modlitbu přichází i mnoho lidí bez domova, aby se pomodlili a uctili památku svých známých, kteří sdíleli stejně těžký život jako oni.

Modlitba za zemřelé lidi bez domova je Modlitbou za chudé. Zvolený biblický text a promluva se dotýká tématu smrti a vzkříšení.⁵⁹ V rámci proseb čteme jména zemřelých a krátkou vzpomínku z jejich života či z našich společných setkání. Na jednotlivé úseky proseb shromáždění odpoví invokací Kyrie eleison. Každý z přítomných zapaluje svíčky za zemřelé, kteří byli vzpomenu. Při poslední modlitbě v roce 2013 jsme pořádali i průvod z kostela sv. Michala do Denisových sadů na místo, kde byl 13. října 2013 ubit třemi mladíky bezdomovec pan Pavel Lusk, který byl nucen přespávat na lavičkách, nechráněný a vystavený mnohému nebezpečí, jako mnoho dalších lidí bez domova.

---

⁵⁸ Efrem Sýrský – učitel Církve, 4. století, autor komentářů k biblickým knihám.

⁵⁹ Ukázka promluvy, viz Příloha 1.

Chudí jsou často vystavení násilí druhých bezdůvodně, jen tak, protože jsou chudí.

V květnu pořádá-brněnská komunita mši za lidí zemřelých na ulici. Opět zveme naše chudé přátele i ostatní věřící a mladé lidi z jiných společenství. Mše se koná v kostele sv. Michala, po ní následuje, společná večeře členů komunity a našich hostů – chudých lidí a také mladých lidí z jiných společenství a všech, kteří se mše účastní.

Obvykle zveme chudé na všechny modlitby v průběhu roku, ale pravda je taková, že jenom pár pravidelně dochází na naše bohoslužby. Chceme se více zaměřit na tuto liturgickou formaci a potenciálním účastníkům naší liturgie a věnovat jim více pozornosti, protože lidé bez domova, kteří jsou chudí a cítí se být nepřijati společností, mají pocit, že budou nepřijati i Církvi, ba co více, i samotným Bohem. A tak je velmi důležité jim vysvětlit, že jestli někým přijímání určitě jsou, tak je to právě Bůh. Který je nechce přijímat jenom tehdy, když se změní, tak jak to chtějí lidé, ale vždycky. Není totiž pravda, že lidí bez domova, kteří přicházejí, můžou být rádi, že pro ně něco děláme. Není tomu tak. Jsme velmi rádi, že přicházejí, a ne pouze jednou, ale opakovaně. Některé známe velmi dlouho. Věříme, že nezištně věnovaným časem a pomocí, nasloucháním a zájmem lze vytvořit přátelství, díky kterému chudí lidé můžou sami ve svém životě něco změnit. Není v centru našeho zájmu, abychom chudé lidi měnili, ale abychom jim naslouchali a s nimi jenom tak byli a doprovázeli je v jejich životech. V evangeliu se Kristus s těmito lidmi ztotožňuje: „Neboť jsem měl hlad a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň a dali jste mi napít, byl jsem na cestě a ujali jste se mě...“⁶⁰

3.6.6 MODLITBA K UCTĚNÍ PAMÁTKY NOVODOBÝCH MUČEDNÍKŮ

V čase Svatého týdne komunity po celém světě pořádají modlitbu k uctění památky novodobých mučedníků. Připomínáme si mučedníky víry na všech kontinentech od druhé světové války. Čteme jejich jména a okolnosti jejich mučednické smrti. Modlíme se za všechny, i za ty, jejichž jména nevpomeneme. Je to pro nás velmi důležitá modlitba, která nám připomene, jakým darem je svoboda vyznání a jakým darem jsou všichni kněží a řeholníci i laici, kteří pracují jako misionáři v chudých zemích a často položí svůj život. Tato modlitba nám pomáhá si uvědomit, jakým darem jsou pro Církev její synové a dcery, kteří se nebojí obětovat svůj život pro víru. V současnosti jsou těmito mučedníky křesťané v Sýrii, kteří trpí v nekončící válce. Jsou to křesťané v Iráku, kteří jsou vražděni

---

⁶⁰ Mt 25, 35-36.

a týrání stoupenci organizace Islámský stát. Křesťané v Pákistánu a zemích Afriky, kteří jsou pronásledováni pro svoji víru.⁶¹

Modlitba k uctění památky novodobých mučedníků z dubna 2015 je uvedena v Příloze 9.

Osobitost modlitby Komunity Sant' Egidio

Dne 7. března 2015 si Církev připomněla 50 let od první mše, která se konala v národním jazyce a která byla slavena v Římě papežem Pavlem VI. Zmiňuji to proto, že Komunita Sant' Egidio vznikla pouhé tři roky poté. Byla to komunita laiků, ve které v rámci modliteb mladí, teprve gymnasisté četli Písmo svaté a kázali, komunikovali evangelium druhým. A navíc i ženy v komunitě vysvětlovali Písmo. Tolik se Církev po Druhém vatikánském koncilu změnila, že toto vše bylo možné. Změnila se definice Církve. Církev je Boží lid: papež, biskupové, kněží a všichni věřící. Bez Druhého vatikánského koncilu by modlitby v Komunitě Sant' Egidio nemohli probíhat tak, jak tomu je dnes. Naše modlitby a liturgie jsou shromážděním Božího lidu, kde je každý důležitý: ten kdo káže i ten kdo naslouchá, a společně rosteme se Slovem Božím. A každý z nás, kdo vede modlitbu a káže, musel nejdříve nesčetně krát naslouchat Slovu Božímu, a nepřestává v tom. V komunitě nejsou bratři a sestry rozdělení na ty, kteří kážou a na ty, kteří naslouchají. Všichni poslouchají Slovo Boží a potom ho komunikují dále. Být křesťanem znamená to, že jsem evangelium přijal a musím ho předávat dál.

Komunita Sant' Egidio by se bez modlitby stala pouze organizací dobrovolníků. Právě modlitba z nás činí křesťany, kteří v modlitbách nasloucháním Slovu Božímu jsou voláni k službě potřebným.

Modlitbě předsedají a modlitbu vedou laici, členové Komunity, kterým byl tento úkol svěřen staršími členy Komunity. Sami si volí, co bude obsahem modlitby, vedení liturgickým rokem a událostmi v Církvi, ve světě a v samotném společenství. K dispozici

---

⁶¹ Komunita má mučedníky víry ve velké úctě, a proto ji Jan Pavel II. pověřil, aby z baziliky Sant Bartolomeo učinila místo uctívání mučedníků 20. století. V bazilice bylo shromážděno na 12 tisíc předmětů, jež se váží k mučedníkům 20. století.

pro každodenní modlitbu jednotlivců i celého společenství Komunity je již zmíněné La parola di Dio ogni giorno (slovo Boží na každý den), sestaveno poradním biskupem Komunity Vincenzem Pagliou. Podle těchto každodenních modliteb často volíme čtení Písma a obsah komentáře ke čtenému Slovu.

Kázání, či komentáři k čtenému Slovu Božímu si předem dobře připravíme a napíšeme. Nevyjadřujeme vlastní názory, ale rozjímáme nad Slovem Božím tak, aby vyniklo a vedlo nás právě toto Slovo, a nikoliv naše slova. Každý kdo předsedá modlitbě a vede ji, je ten první, který se musí změnit tím Slovem Božím, ke kterému připraví komentář pro bratry a sestry. Ten z nás, kdo má modlitby má velkou zodpovědnost a musí se stát ženou či mužem modlitby, ten či ta, kdo se neustále modlí a čte Písmo, jinak jejich kázání a hlásání není k ničemu. Ten kdo v komunitě káže, se musí snažit o dobrotu vlastního srdce a o lásku k těm, kterým hlásá evangelium.

V každé komunitě je více členů, kteří vedou modlitby. A každý z nich jednou modlitbu vede a jindy se účastní modlitby jako posluchač a ten který se modlí s ostatními.

Každý, kdo vede modlitby, musí být znalí Písma a musí milovat ty, pro které připravil kázání k Slovu Božímu. Ten kdo vede modlitbu a káže v komunitě, se musí snažit, aby byl homo sympaticus, ten kdo je schopný milovat druhé a s nimi trpět. Modlitba v komunitě rovněž není pouze pro věřící, ale může se jí zúčastnit každý. My křesťané rádi dělíme svět na věřící a nevěřící. Nikdo z nás nemůže vidět do srdce toho druhého. Naše modlitby jsou proto otevřené pro všechny.

Konkrétní modlitba – její zorganizování, zpěv, čtení Písma, komentář k Písmu, prosby, pomoc hostům a chudým lidem se začleněním se do průběhu modlitby – jsou zároveň výsledkem společného úsilí všech členů.⁶²

---

⁶² Formační setkání o modlitbě členů komunit z Prahy, Olomouce a Brna v březnu 2015 s Leonardem Embertim z mateřské římské komunity. (celá kapitola 3.6.)

4 SLAVENÍ LITURGIE V KOMUNITĚ SANT' EGIDIO

3.1. Význam liturgického slavení pro Komunitu.

Komunita Sant' Egidio je součástí Církve a proto slaví liturgie a eucharistii uvnitř Církve a stejným způsobem jako Církev. I pro komunitu je slavení liturgie a eucharistie podstatou a důvodem bytí, stejně jako pro Církev, protože komunita je její součástí.

Klemens Richter ve své knize „Liturgie a život“ píše o významu nedělní liturgie takto: „Ústředním obsahem tohoto nedělního shromáždění obce je večeře Páně, památka smrti a zmrtvýchvstání našeho Pána, tedy Velikonoce každého týdne. Tato slavnost se řídí jeho příkazem: „ To čiňte na mou památku.“ Nedělní spojení shromáždění se slavností eucharistie tedy vyžaduje sama podstata obce. Navzájem se tu spojují tři základní funkce křesťanské obce: dosvědčování víry (martyria), slavení víry (liturgia) a uskutečňování víry (diakonia). Takže se společenstvím eucharistického stolování je spojeno i zvěstování. Dosvědčuje to nejen eucharistická modlitba, jíž „smrt Páně zvěstujeme, dokud nepřijde“ (1K 11,26), ale také čtení a výklad Písma. Bohoslužba slova a eucharistická slavnost patří tak těsně k sobě, že tvoří nedělitelnou jednotu. Přitom musí vyjít najevo i vazba na každodenní křesťanský všední život, na takzvanou bohoslužbu života. Liturgie a život se nikdy nesmějí oddělovat.“⁶³

Dekret o službě a životě kněží učí, že nejsvětější eucharistie obsahuje celé duchovní dobro Církve, Krista samého, našeho velikonočního beránka a živý chléb. Skrze své tělo, Duchem Svatým oživené a oživující, dává lidem život.⁶⁴

Členové Komunity Sant' Egidio se účastní zvláště nedělních liturgií. „Neděle je den bohopocty a výlučné lásky k Bohu. To je velkou výzvou pro naše komunity nacházející se ve společnosti, kde jsou hodnotou věci a kde ony dávají hodnotu času.“⁶⁵

---

⁶³ RICHTER, K., Liturgie a život, Praha 1996, s. 59-60.

⁶⁴ Dekret o službě a životě kněží Presbyterorum ordinis, č.5.

⁶⁵ RICCARDI, A. Bůh nemá strach. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006, s. 106

Jan Pavel II. věnoval nedělní mši a eucharistii list *Dies Domini* a píše v něm, že eucharistie živí a utváří Církev a že při nedělní mši svaté křesťané silně prožívají to, co apoštolové, kdy se jim v onen velikonoční večer zjevil zmrtvýchvstalý Ježíš.⁶⁶

Slavení liturgie členů Komunity Sant' Egidio

4.1.1. Společné slavení velikonočních liturgií

Členové komunit po celém světě slaví velikonoční liturgie ve společenství komunity.

Nejčastěji komunity všech měst dané země slaví Velikonoce společně anebo komunity z několika zemí slaví Velikonoce společně, anebo dokonce společně s mateřskou Komunitou v Římě.

České, slovenské a maďarské komunity slaví už několik let Velikonoce společně v jednom z některých měst z těchto tří zemí. Stejně tak například komunity z Polska, Ukrajiny a Ruska slaví rovněž některé z Velikonoc společně, buďto ty pravoslavné anebo katolické. A u dalších komunit je to podobné, komunity z více zemí je slaví společně. Každým rokem jsou některé z komunit zvány k slavení Velikonoc přímo v Komunitě v Římě. Velmi často jsou to zvláště členové komunit z Afriky, kteří slaví Velikonoce v mateřské komunitě v Římě.

V předvečer Květné neděle a rovněž o Letnicích se všechny komunity, pro které je to možné technicky i časově, spojí přes internet v odpoledních hodinách a Andrea Riccardi zakladatel Komunity anebo Marco Imapliazzo prezident Komunity mluví ke všem komunitám ve světě. (Tento společný moment rovněž nastává v den založení Komunity 7. února.), Je to velmi důležitý moment, kdy se naše komunity spojí v čase nejdůležitějšího křesťanského slavení, o Velikonocích.

Pokud slavíme Velikonoce s mateřskou komunitou v Římě, obvykle začínáme společně slavít Velikonoce už na Květnou neděli: palmovým průvodem a slavením nedělní liturgie už v sobotu večer v bazilice Santa Maria in Trastevere. Pokud české,

---

⁶⁶ RICCARDI, A. Bůh nemá strach. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006, s. 107

slovenské a maďarské komunity slaví Velikonoce mimo mateřskou komunitu, potom jejich členové slaví liturgii Květné neděle společně anebo zvlášť ve svých farnostech.

Ve Svatém týdnu se komunity po celém světě modlí Modlitbu k uctění památky novodobých mučedníků. Tato modlitba byla popsána v kapitole 2.6 Zvláštní modlitby.

V den Zeleného čtvrtku se komunity shromáždí k modlitbám, kdy se čte evangelium poslední večeře, kdy Ježíš umývá nohy svým učedníkům a i my členové komunity, všichni přítomní modlitbě si navzájem myjí nohy: každý myje nohy a každému se nohy myjí, abychom činili to, co Ježíš žádal od svých učedníků: „Jestliže tedy já, Pán a Mistr, jsem vám umyl nohy, i vy máte jeden druhému nohy umývat. Dal jsem vám příklad, abyste i vy jednali, jako jsem jednal já.“⁶⁷

O Velkém Pátku se komunity modlí Křížovou cestu a prodlévají v rozjímání a modlitbách u Božího hrobu.

O Bílé sobotě komunity, které slaví společně Velikonoce, mají velikonoční shromáždění a společně slaví liturgii Vzkříšení a eucharistii v kostele farnosti, kde komunity zrovna slaví Velikonoce.

4.1.2. Slavení Letnic, seslání Ducha Svatého

Letnice slaví členové komunit společně. Jak již bylo zmíněno, o Letnicích se pokud možno všechny komunity spojí přes internet, a Andrea Riccardi, zakladatel Komunity, anebo Marco Impalizzo, prezident Komunity, mluví ke shromážděné velké komunitě, která je shromážděná stejným způsobem, jako komunita apoštolů o Letnicích. Liturgii seslání Ducha svatého slaví členové komunity společně ve farnostech, kde komunity působí. Letniční slavení v komunitě doprovází ikona seslání Ducha svatého.

4.1.3. Nedělní liturgie

Členové římské komunity, která je početná, slaví nedělní liturgie společně v bazilikách a kostelích, ve kterých jednotlivé římské komunity působí.

V Praze, Brně a Olomouci členové komunity slaví nedělní liturgie ve farnostech, ve kterých buďto komunita působí anebo ve kterých bydlí jednotliví členové komunity.

---

⁶⁷ (J 13, 13-14)

Vždycky se ale snažíme, pokud je to možné, aby alespoň malé skupiny členů komunity se účastnili stejné mše, anebo stejné mše, které se účastní někteří z potřebných přátel komunity. Důležité ale je slavit nedělní liturgií společně s křesťany města, kde komunity působí.

4.1.4. Květnová mše za zemřelé lidi bez domova

V polovině května každým rokem je slavena mše za zemřelé lidi bez domova, se kterými jsme se seznámili a které jsme potkávali na naší službě, kdy rozdáváme chudým lidem bez domova jídlo.

V Brně je tato mše tradičně sloužená v kostele sv. Michala, kde Komunita Sant' Egidio působí a mívá třikrát do týdne modlitby, jak již bylo uvedeno.

Na mši jsou pozváni lidé bez domova, naši přátelé, kteří přijdou uctít památku svých přátel a známých a zapálit za ně svíčku. Členové Komunity Sant' Egidio sedí společně v lavicích s lidmi bez domova, aby společně s nimi a blízko nich prožívali slavení této liturgie. V rámci proseb se čtou jména zemřelých přátel a každý z přítomných kdo chce, může zapálit svíčku za své přátele či známé. Naše brněnská komunita shromažďuje jména a krátké příběhy zemřelých přátel téměř od začátku služby pro lidi bez domova.

Členové komunity se účastní na této mši ministrováním, čtení z Písma, zpěvem a čtením jmen zemřelých přátel. Na konci mše jsou jak lidé bez domova, tak i všichni přítomní, pozváni na agapé. Tato mše je sloužena v rámci pravidelných večerních mší u sv. Michala. Lidé bez domova jsou na tuto mši osobně zváni členy Komunity Sant' Egidio.

4.1.5. Mše za zemřelé lidi bez domova

V průběhu roku brněnská komunita nechává sloužit mše zpravidla v kostele sv. Michal za lidi bez domova, kteří zemřou v průběhu roku. Buďto jsou to naši blízký přátele anebo i lidé, které my neznáme, ale znají je lidi bez domova, s kterými jsme v kontaktu přes naši službu. Lidé bez domova, naši přátele i méně známí, kteří dochází na místa, kde rozdáváme jídlo, nás vždycky žádají, abychom nechali tyto mše sloužit, protože je považují za velmi důležité. Často je tato mše sloužená jako zádušní mše anebo

jako vzpomínka za zemřelého, jediným okamžikem a možností rozloučení se s přáteli či známými. Taková mše je sloužena u sv. Michala v rámci večerních mší a zpravidla je to čtvrtěční mše, protože ve středu, kdy rozdáváme jídlo chudým, je můžeme na tuto mši pozvat.

Obvykle na začátku mše máme možnost říct za koho je mše sloužená, říct pár skutečností o zemřelém a přivítat jejich přátelé a často i jejich rodinu. Na mši se členové komunity účastní ministrováním a čtením z Písma a čtením proseb.

Těchto mší se často účastní značný počet lidí bez domova, a pokud jsou to mladí lidé, tak je třeba prokázat značnou dávku tolerance.

Ekumenický aspekt liturgie Komunity Sant' Egidio – používání ikon

Jak již bylo zmíněno, na modlitbách a liturgiích Komunity Sant' Egidio jsou přítomny ikony. Je to znamením toho, že rituál komunitních modliteb je ovlivněn Východní liturgií. Originály historických a v Komunitě napsaných ikon se nachází v kostelíku Sant' Egidio a v bazilice Sant' Bartolomeo. Ikona Svaté tváře, která je charakteristická pro Komunitu a které kopie používají komunity po celém světě při modlitbách, je historickou ikonou, která se dostala do Komunity z Ukrajiny a její originál ze 16. století je v kostelíku Sant' Egidio.

Ikony v Komunitě napsali Sandro Zuccarri a Renata Sciachio.

Sandro Zuccarri je autorem Ikony Letnic a Ikony sv. Františka. Originály se nachází v Sant' Egidiu.

Renata Sciachio je autorkou Ikony novodobých mučedníků 20. století, které originál se nachází v Římě v bazilice Sant' Bartolomeo. Dále napsala Ikonu portrétu Jana Pavla II. a Jana XXIII; rovněž napsala Ikonu vzkříšení, Ikonu Panny Marie se sedmi akty milosrdenství a Ikonu sv. Rodiny, která byla darem pro papeže Františka.

Komunita je známá svými snahami o mezináboženský dialog a proto se modliteb a liturgií často účastní kněží a biskupové z jiných křesťanských denominací a mají možnost promlouvat v rámci modliteb i homilii a také přednášet své prosby.

Ekumenické modlitby se konají v rámci mezináboženských každoročních setkání, jsou to tzv. Modlitby za mír, o které je pojednáno ve třetí kapitole.

5 DIAKONIE A PRÁCE PRO MÍR

Od modlitby a liturgie k bohoslužbě pro člověka a spásu celého světa

Jak bylo uvedeno v předcházejících kapitolách, spiritualita Komunity Sant' Egidio se naplňuje ve společných modlitbách a liturgiích, ve službě chudým a ve službě míru a v bratrském a sesterském životě komunity. Práce Komunity pro chudé a potřebné, opuštěné staré lidi, práce pro ekumenismus a dialog a práce pro mír je možná proto, že Evangelium bylo přijato do srdcí členů Komunity jako živé Slovo, kdy se modlitbou stává vše, co děláme a žijeme. Největší přikázání lásky k Bohu a bližnímu stojí před námi jako etalon, podle kterého chceme realizovat míru naší lásky. Bratrský a sesterský život se nenaplnuje pouze v komunitě, ve které žijeme, ale napříč všemi sesterskými komunitami ve světě v harmonii s mateřskou komunitou v Římě. Naše křesťanská zodpovědnost samozřejmě nutně musí přesahovat bratrské vztahy a přelévá se vně komunity k chudým a potřebným: v naší službě lidem bez domova, přistěhovalcům, starým lidem a lidem nemocným, v naší službě pro ekumenismus a dialog v Modlitbách za mír, v poutích pro mladé lidi do Osvětlení, v mírových vyjednáváních a konferencích posilující dialog a mír.

V naší lásce pro Afriku, která se odráží v programu Dream pro boj s nemocí AIDS, v matrikových registracích dětí, kterými lze zabránit zneužívání a únosů dětí, v adopcích na dálku a práci v afrických vězeních. A v neposlední řadě v boji proti trestu smrti.

Vycházejíc z teologie apoštola Pavla, lze říct, že služba nejenom bratřím a sestrám, ale služba bližním vůbec je Bohoslužba. Ti, kteří slouží potřebným a chudým, vzdávají takovou službou díky Bohu. Služba bližnímu je Bohu milá, protože je vyjádřením Božího království. A taková služba nezůstává bez odměny, jak čteme ve 2. listě Korintským: Bůh má moc zahrnout vás všemi dary své milosti, abyste vždycky měli dostatek všeho, co potřebujete, a ještě vám přebývalo pro každé dílo.⁶⁸

Komunita, jak už bylo zmíněno, se rodila na periferii Říma ve službě dětem chudých přistěhovalců z jihu Itálie. Tato služba se rozšířila poté na práci pro staré lidi,

---

⁶⁸ 2K 9,8

lidi bez domova a cizince, zřídila se pro ně menza a domy pomoci. Druhá komunita vznikla v Neapoli v roce 1974. Dále vznikaly komunity v Německu a v Belgii. A na přání Jana Pavla II. po pádu komunismu i ve východní Evropě: vznikly komunity i v Maďarsku, Rusku, na Ukrajině, v Polsku, v České a Slovenské republice a v Rumunsku. Komunity vznikly rovněž na Kubě, v Jižní Americe a v Asii.

Od roku 1986 se v Modlitbách za mír, která se každým rokem koná v jiném městě, manifestuje ekumenismus a dialog. Od roku 2008 se každé dva roky pořádá pouť do Osvětlení a konference o holocaustu v Krakově, aby se nezapomnělo na hrůzy války a aby se to hlavně už nikdy neopakovalo.

Služba pro potřebné lidi

Lidé bez domova jsou občany každého velkého města a každé velké město hledá svůj vztah k lidem bez domova. I my, členové komunity v Brně, se věnujeme práci s lidmi bez domova. Této službě se věnujeme přes deset let. Nezastupujeme práci sociálních pracovníků, magistrátu, Armády spásy či Charity. Jsme přáteli lidí bez domova a sociálně slabých a doufáme, že jsme pro mnohé i jejich rodinou. Setkáváme se s nimi každou středu v centru města a rozdáváme jim jídlo a nápoje, což je jenom symbolická pomoc, která jednou do týdne z bídy nikoho nevytrhne. Jsou to hlavně setkání o přátelství a naslouchání potřebám a steskům. Vzájemné přátelství mezi lidmi bez domova a námi je v tom, že náš přístup postrádá profesionalitu, přináší chyby a nedorozumění, ovšem přátelství toto všechno unést umí.

Společně s lidmi bez domova a sociálně slabými slavíme i Vánoce. O svátku svatého Štěpána, 26. prosince, pořádáme vánoční obědy pro lidi bez domova a sociálně slabé, aby o vánočních svátcích naši přátelé nebyli sami a věděli, že jsou součástí rodiny, která není přirozená, ale nadpřirozená, ta Boží.

Vánoční obědy slaví s chudými všechny naše komunity, některé přímo 24. prosince. Vánoční obědy s chudými se slaví od roku 1982, kdy byl první vánoční oběd uspořádán v kostele Santa Maria in Trastevere v Římě.

V Brně hostíme na vánočním obědě na 200 chudých. Přichází nám pomáhat mnoho dobrovolníků z farností, ve kterých během adventu děláme vánoční sbírky na podporu

vánočních obědů. Věřícím farností v Brně vděčíme za mnoho darů, díky kterým můžeme uspořádat vánoční obědy v restauraci Živá voda pod Petrovem a na faře u kostela sv. Jakuba. Jsme moc rádi, že obědy obvykle zahajuje otec biskup Vojtěch Cikrle anebo pomocný biskup Mikolášek. Oba promlouvají k chudým s velkým porozuměním a ujišťují je o Boží lásce.

Staří lidé jsou další skupinou lidí, ke kterým si společnost a jednotlivci hledají vztah. Samota starých lidí se stala výzvou a pozváním ke službě. Naši přátelé z římské komunity se snaží pomáhat starým lidem, aby co nejdéle mohli zůstat ve svých domovech a nemuseli odcházet do domova důchodců. Dělají to v rámci asistenční služby. Dále navštěvujeme staré lidi v domovech důchodců, modlíme se společně s nimi, slavíme společně Vánoční obědy a prožíváme společně letní dovolené. Službě starým lidem se věnují přátelé z pražské Komunity Sant' Egidio, přátelé v Římě a víceméně i ve všech sesterských komunitách.

Služba pro přistěhovalce, Romy a Sinty.

V roce 1999 vzniklo v rámci Komunity hnutí Lidé pro mír (Genti di Pace), je to hnutí lidí, které shromažďuje přistěhovalce, Romy a Sinty a lidi z komunit, kteří jim pomáhají v integraci v rámci státu, do kterého se přistěhovali. Mnozí se museli ze svých zemí odstěhovat kvůli perzekucím či válkám. Jiní hledají lepší budoucnost pro sebe a své rodiny. Toto hnutí je odpovědí, jak pomoci přistěhovalcům včlenit se do společnosti státu, do kterého se přistěhovali, a jak si zároveň udržet jedinečnost kultury, tradic a náboženství. V centru tohoto projektu stojí touha, aby setkání s přistěhovalci, s jejich kulturou a tradicí nebylo důvodem ke strachu, ale objevení hodnoty setkání se s člověkem jiného národa či náboženství.

V České republice jsme se začali pracovat s cikány od dubna 2009 od žhářského útoku ve Vítkově, kdy mladí nacionalisté zapálili dům rodiny Siváků. Na tento útok nejvíce doplatila malá cikánečka Natálka, která utrpěla popáleniny na celém těle. Od té doby pracujeme s cikánskými dětmi místní školy, pořádáme pro ně letní tábory a vánoční obědy.

Rozdílnost Romů či lidí bez domova vyvolávají strach v nás lidech. Na přednáškách na Cyrilometodějském gymnáziu v Brně jsme pochopili, že mladí lidé přebírají názory rodičů a veřejnosti ve vztahu k cikánům a k chudým a že je potřeba s

nimi vést diskuse, aby se oprostili od předsudků vůči cikánům a lidem bez domova a přistěhovalcům z chudých zemí.

Lidé dneška, nevyjímaje Čechy, hledají viníky svých problémů, viníky ekonomické krize, posuzují, chtějí ve zjednodušených schématech soudit činy svých spoluobčanů, a zejména těch, kteří se vymykají standardnímu životnímu stylu. Po událostech v Břeclavi v roce 2012, kdy ničím nepodložený a nedokázaný (a jak se později ukázalo, vymyšlený) útok na ukrajinského chlapce údajnou trojicí cikánů vyvolal vlnu nenávistí nejenom občanů Břeclavi, ale v celé České republice, lze zcela jasně ukázat, že rasismus a nenávist málo dbá o pravdu, protože svoji pravdu už má. Na demonstraci organizované Národní stranou, která útok zneužila pro své rasistické motivy, demonstranti zmanipulovaní Národní stranou a protiromskými náladami ve společnosti otevřeně demonstrovali svoji nenávist vůči celému cikánskému etniku.

My křesťané jsme ale povinni pravdu hledat, a i když ji nalezneme, tak ještě na tu nalezenou pravdu musíme pohlížet Božím zrakem lásky k člověku. Nikdo z lidí si před tím, než se narodí, nevyplní dotazník, kým se chce narodit. Různost života je tajemství.

Ke službě pro potřebné lidi – k diakonii – jsme zváni samotným Písmem svatým. A společné modlitby jsou pramenem síly pro tuto službu.

Služba pro mír a dialog

5.3.1. Modlitby za mír

V roce 1986 Jan Pavel II. svolává do Assisi první Modlitbu za mír, na kterou jsou pozváni představitelé různých náboženství. Význam této události lze pochopit z jeho závěrečného proslovu ze dne 27. října 1986: „...Skutečnost, že jsme přišli do Assisi z různých částí světa, je sama o sobě znamením této společné cesty, kterou musíme kráčet ve jménu humanity. Buďto se naučíme kráčet společně v míru a harmonii, anebo se rozdělíme a zničíme sebe i druhé. Doufejme, že tato pouť do Assisi nás znovu naučila si být vědomi společného počátku a společného osudu lidského společenství jako bratrské cesty, na které se vzájemně doprovázíme k transcendentnímu cíli, který je před námi... Mír je pracoviště otevřené pro všechny, ne pouze pro odborníky, vědce a strategy. Mír je

univerzální odpovědností: uskutečňuje se přes tisíce malých činů v každodenním životě. Každodenním spolužitím s druhými si lidé volí cestu pro, či proti míru. Věříme v tomto zvláště mladým. Kéž by mladí lidé pomohli osvobodit historii od nesprávných cest, které lidstvo vytyčuje. Mír není pouze v rukou jednotlivců, ale národů... Upřímně apelujeme na ty, kteří vedou národy a mezinárodní organizace, aby se neúnavně zasazovali o dialog všude tam, kde je mír ohrožen.... Nabízíme naši pomoc při jejich vyčerpávajícím úsilí o udržení či obnovení míru...⁶⁹

První Modlitba za mír se uskutečnila z iniciativy Komunity Sant' Egidio a jejím cílem bylo rozvíjení porozumění dialogu mezi náboženstvími. Komunita každým rokem organizuje Modlitby za mír v duchu prvního setkání Assisi, aby tak plnila přání Jana Pavla II., aby se i nadále pokračovalo v předávání poselství míru a aby se nezapomnělo na ducha Assisi. Dnes se modlitby za mír účastní představitelé různých vyznání a kultur z více než 60 zemí světa. Každým rokem se modlitba koná v jiném městě. Místo konání příští modlitby se vyhlásí na závěrečném ceremoniálu Modlitby za mír. Vedle představitelů všech křesťanských náboženství, židů a muslimů a představitelů dalších náboženství zve Komunita i politiky, intelektuály a novináře.

Poslední modlitba za mír byla v tomto roce 2012 v Sarajevu, v hlavním městě Bosny a Hercegoviny, státu, kde společnou cestu musí každodenně hledat křesťané, muslimové a židovská komunita. Příští modlitba za mír bude už počtvrté v Římě.

Sant' Egidio tvrdě pracuje, aby eliminovalo nepřátelství a nedorozumění mezi náboženstvími. Poslední modlitba za mír v Sarajevu, kterou doprovázel motiv „Žít společně je naše budoucnost“, zdůrazňovala, že svatý je pouze mír, nikoliv válka.

Každá modlitba za mír má pevnou strukturu ekumenické bohoslužby slova:

1. Úvodní ceremoniál, na kterém vystoupí se svým projevem náboženští představitelé, politici a zástupce Komunity.

2. Potom jeden a půl dne probíhají veřejnosti otevřené diskusní panely na různá aktuální témata současného světa. Témata posledního ročníku Modlitby za mír byla například: „Láska k potřebným, cesta k ekumenismu“, „Afrika, země příležitostí“, „Chudí jsou výzvou“, „Bez rodiny není budoucnost“, „Nezištnost ve světě trhu“, „Hledám Boha, abych našel člověka“, „Padesát let od II. vatikánského koncilu...“, „Islám a demokracie“ atd.

---

⁶⁹ Jan Pavel II: závěrečný projev na Modlitbě za Mír, Assisi, 27.října 1986.

3. Modlitba za mír: na různých místech hostitelského města probíhají modlitby jednotlivých zúčastněných náboženství.

4. Mírový průvod.

5. Závěrečný ceremoniál.

V rámci závěrečné ceremonie se čte „Mírový apel“, který čtou mladí lidé města, ve kterém se koná Modlitba za mír.

Modlitba za mír do svého obsahu vždycky zahrne historii a současnost města a státu, ve kterém se koná. Andrea Riccardi ve své řeči na závěr Modlitby za mír v Sarajevu řekl, že i když opouštíte toto město, neodcházíme ze Sarajeva navždy. Něco z tomto městě zůstává: víze naděje pro tuto zemi... s námi zůstanou jeho bolesti a otázky.

Setkání a modlitby reflektují bolesti doby a národů. Poslední modlitba za mír se nesla v duchu Arabského jara a nového vývoje v zemích, které prošly Arabským jarem. Nesla se v duchu konfliktu v Sýrii, v duchu krize rodiny, v duchu problémů uprchlíků z chudých zemí a v duchu potřeby ekumenismu a dialogu. Andrea Riccardi na závěr Modlitby za mír v Sarajevu rovněž řekl: „Dívejme se do budoucna beze strachu! Naopak připravujme budoucnost v duchu tolerance mezi národy. Dívejme se do budoucna a nenechejme se paralyzovat strachem minulosti. Chce to odvalu a naději, aby bylo možné budovat společný budoucí život v míru. Nechejme padnout předsudky a víze nenávisti. Můžeme budovat budoucnost výchovou mužů a žen a mladých v duchu míru: protože jenom pokoj je svatý. Společný život manifestuje Boží vůli a rovnost lidí. Rovnost mezi lidmi vyplývá z podstaty Boha samotného. Jak strašně člověk, který zabije člověka, zasáhne Boha samotného. Rovněž ten, který nenávidí a ponižuje, uráží samotného Boha.“

5.3.2. Mírová vyjednávání

Komunita vždy stála blízko zemím Afriky a dalších kontinentů, které trpěly válkami, a snažila se pro ně zajišťovat humanitární pomoc. Byly to Etiopie, Eritrea, Rumunsko, Albánie, Salvador, Vietnam, Arménie, Libanon, Namibie, Írán a země bývalé Jugoslávie.

V roce 1992 Komunita zprostředkovala mír v Mozambiku po mnoha letech občanské války.

V současné době, v době velkého pronásledování křesťanů v Iráku, v Pákistánu a v zemích Afriky a v době utrpení křesťanů ve válkou zkoušené Sýrii, se komunita snaží

upozorňovat na osudy těchto křesťanů a organizovat pro ně pomoc ve formě finančních sbírek na obydlí křesťanů, kteří museli uprchnout ze svých zemí a domovů, dále pomoc podporující vzdělání dětí křesťanů v muslimských zemích.

Na pronásledované křesťany myslíme hlavně v našich společných modlitbách. V takové modlitbě předkládáme prosby za pronásledované křesťany v jednotlivých zemích, za vězněné, unesené a nezvěstné křesťany.

Při společných modlitbách za pronásledované křesťany této doby se modlíme
Modlitbu za pronásledované křesťany:

Ó Pane Ježíši, který se poznáváš ve svých učednících,
když jsou pronásledováni a pohrdáni, přijď jim na pomoc,
protože v příliš mnoha částech světa čelí pomluvám a hrozbám,
jsou zbavováni svobody a vězněni, vystaveni tvrdému zacházení,
jsou deportováni a zabíjeni.

Buď jim oporou v časech bolesti, doprovázej je svým milosrdenstvím,
osvobod' je od zla, které je utlačuje, zachovej je ve své víře a naději.

Nyní i vždycky. Amen.⁷⁰ komentář modlitby – původ, struktura, teologie ...

Modlitba za pronásledované křesťany je často jedinou službou, kterou jim můžeme prokázat, zvláště v těch částech světa, kde jsou sužováni tzv. Islámským státem anebo v Africe fanatickými skupinami jako je Boko Haram. Křesťanům v Pákistánu a křesťanům uprchlíkům, kteří jsou v oblastech Iráku kontrolovaných Kurdy, můžeme pomoci i konkrétně, např. finančními sbírkami pro zajištění obydlí pro uprchlíky anebo k zajištění vzdělání v případě křesťanů v Pákistánu.

Modlíme se a věříme v sílu modlitby. Modlíme se za křesťany v Sýrii, za pronásledované křesťany v Iráku a zvláště za všechny nezvěstné a vězněné. Papež František a celá Církev prohlašuje, že současné pronásledování křesťanů je větší, než v době prvotní Církvě. Ježíš v Janově evangeliu mluví ke svým učedníkům o důvodech pronásledování těch, kteří v něj věří: „Nenávidí-li vás svět, vězte, že mě nenáviděl dříve, než vás. Kdybyste náleželi světu, svět by miloval to, co je jeho. Protože však nejste ze světa, ale já jsem vás ze světa vyvolil, proto vás svět nenávidí. Vzpomeňte si na slovo, které jsem vám řekl: Sluha není nad svého pána. Jestliže pronásledovali mne, i vás budou

---

⁷⁰ KOMUNITA SANT' EGIDIO: Kniha modliteb. Vydáno pro vnitřní potřeby Komunity Sant' Egidio, 2014 s. 44

pronásledovat, jestliže mé slovo zachovali, i vaše zachovají. Ale to vše vám učiní pro mé jméno, poněvadž neznají toho, který mě poslal.“⁷¹

---

⁷¹ Jan (15, 18-21)

6 ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo pojednat o liturgické praxi a spiritualitě Komunity Sant' Egidio, a hlavně poukázat na to, že modlitba je primární činností komunity, stejně jako účast na liturgiích, zvláště těch nedělních. Modlitby a liturgie jsou pramenem a vrcholem života Komunity.

Chtěla jsem také poukázat na to, že vrcholným momentem pro život členů komunity je společné slavení Velikonoc a velikonočních liturgií, zvláště liturgie mytí nohou jako projevu vzájemné bratrské lásky a služby, a samozřejmě liturgie Vzkříšení.

Ústředními momenty modliteb jsou Písmo svaté – čtení Slova Božího – a společenství bratří a sester. Tyto momenty představují dvě znamení přítomnosti Boha skrze Ježíše Krista – ve Slově a ve shromáždění. Přímluvy zpívané i přednášené a modlitba *Otče náš* jsou voláním Božího lidu komunity k Pánu. Modlitby komunity jsou vzájemným dialogem Pána a Božího lidu.

Další důležitou skutečností života Komunity Sant' Egidio je služba pro potřebné lidi a práce pro mír. K této službě – diakonii jsme zváni Bohem skrze Slova a skutky Ježíše Krista. Setkáváním s potřebnými lidmi jsme těmito lidmi posvěcováni, protože se s nimi ztotožňuje sám Pán a oni jsou zase posvěcováni společenstvím bratří a sester komunity, kterých společná víra a služba je vyjádřením modlitby – společné touhy předávání lásky a dobra. V takovém společenství je přítomen Pán, který posvěcuje ty, které společenství komunit zahrne do své rodiny.

Komunita Sant' Egidio se nemodlí pouze za lidi města, ve kterém působí, ale objímá ve svých modlitbách celý svět a zvláště trpící lidi. Proto se komunity v celém světě modlí Modlitbu za mír a Modlitbu za nemocné a uzdravení.

V práci se mi nepodařilo dopodrobna probádat a popsat prameny a inspirace textů a zpěvů modliteb komunity. Nezvládla jsem podrobněji popsat důvody pro používání ikon v liturgické praxi komunity. Pro můj duchovní život v komunitě tyto skutečnosti nevyhnutné nejsou, ale pro tuto práci by bylo bývalo užitečné vše řádně probádat a uvést.

7 BIBLIOGRAFIE

RICHTER, K., Liturgie a život. Přel. Jan Sokol z: Was ich vom Kirchenjahr wissen wollte (1982), Was ich von der Messe wissen wollte (1983), Was bedeutet die Liturgie fuer mein Leben (1983) a Ondřej Bastl z Was die sakramentalen Zeichen bedeutet (1988). 2. vyd. rozšířené, Praha: Nakladatelství Vyšehrad, 1996. ISBN 80-7021-575-5.

Www stránky Comunità di Sant' Egidio. [online] 2015 [cit. 12. 4. 2015]. Dostupné z: www.santegidio.org.

Dokumenty II. vatikánského koncilu. Přel. Oto Mádr aj. 1. vyd. Praha: Zvon. 1995. 605 s. Přel. z: Sacrosanctum Oecumenicum Concilium Vaticanum II: Constitutiones Decreta, Declarationes, Romae 1966. ISBN 80-7113-089-3.

MONTONATI, A. Il sapore dell'utopia. Saronno: Prima Edizione in „Nei panni degli altri“, 1999. 210 s. ISBN 88-86881-30-4.

RICCARDI, A. Bůh nemá strach. Přel. Terezie Brichtová. 1. vyd. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství. 2006. 244 s. Přel. z: Dio non ha paura. La forza del Vangelo in un mondo che cambia. Cinisello Balsamo: San Paolo, 2003. ISBN 80-7192-946-8

Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona (včetně deuterokanonických knih). Český ekumenický překlad. Praha: Česká biblická společnost. 2007. 1387 s. ISBN 978-80-85810-55-4.

SHEFFER, Ed. Summary Apostolicam Actuositatem.[online] 2014 [cit. 8. 4. 2014]. Dostupné z: www.statucson.org.

PAGLIA, Vincenzo. La Parola di Dio ogni giorno 2015. Milano: Francesco Mondadori s.r.l. 2014. 222 s. ISBN 978-88-977-02-19-1.

Spisy apoštolských otců. Přel. Dan Drápal, Jan Sokol a Ladislav Varcl. 3. revid. vyd. Praha: Kalich, nakladatelství a knihkupectví s.r.o. 2004. 59. – 110. s. ISBN 80-7017-003-4.

RICCARDI, Andrea. Století Mučedníků. Přel. Tomáš Tatranský. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství. 2014. 549. s. Přel. z: Il secolo del martirio: I cristiani nel novecento. Milano: Arnoldo Mondadori Editore. 2009. ISBN 978-80-7195543-6.

RICCARDI, Andrea. La Sorpresa di papa Francesco. I. edizione settembre 2013. Arnoldo Mondadori Editore. 209 s. ISBN 978-88-04-63434-8.

ŠPIDLÍK, Tomáš. Prameny světla. 4. Vyd. Olomouc: Refugium-Velehrad Roma s.r.o. 2009. 1 – 16 s. ISBN 978-80-7412-035-0.

RICCARDI, Andrea. Giovanni Paolo II. La Biografia. Cinisello Balsamo: Edizioni San Paolo s.r.l. 2011. 1 -14 s. ISBN 978-88-215-6889-3.

KOMUNITA SANT' EGIDIO. Modlitby. Vydáno pro vnitřní potřeby komunit v Čechách. Brno.107.s.

KOMUNITA SANT' EGIDIO. Modlitby komunity. Vydáno pro vnitřní potřeby Komunity Sant' Egidio. Brno. 80 s.

KOMUNITA SANT' EGIDIO. Žalmy. Vydáno pro vnitřní potřeby českých komunit. Praha. 2004. 188 s.

8 SEZNAM ZKRATEK

AA	Apostolicam Actuositatem
GS	Gaudium Et Spes
SC	Sacrosanctum Concilium
SZ	Starý Zákon
NZ	Nový zákon

Zkratky biblických knih převzaty z českého ekumenického překladu Bible.

9 PŘÍLOHY

Příloha 1: Promluva k modlitbě připomínky zemřelých lidí bez domova, přátel komunity, listopad 2013⁷²

1 Jan 3,13-24

Dnes se společně scházíme k modlitbě, kterou důvěrně známe a kterou jsme si za tu dobu, co se známe, také velmi zamilovali. Tato naše dnešní modlitba má však zvláštní nádech.

Chceme si dnes totiž připomenout naše přátele, kteří nás předešli do Božího království. Zároveň si chceme připomenout smutný konec života pana Pavla, kterého ubilo několik mladých lidí jen pro zábavu. Je to epizoda, nad kterou se chceme zastavit a která hluboce pobuřuje naše srdce. Přišli jsme dnes říci tomuto městu jasné ne takovému bezhlavému násilí. Přišli jsme dnes ale také připomenout naše přátelství k panu Pavlovi, doprovodit ho k Pánu a vykonat pouť z tohoto kostela na místo, kde zemřel.

Chceme tak dnešní vzpomínku učinit proto, že Bůh na nikoho nezapomíná, Bůh nám tyto přátele daroval jako milost a požehnání do našeho života.

I když mnozí z nich zemřeli v těžkých podmínkách, není tato naše dnešní modlitba smutnou událostí. Naopak, je to radost, na které zapalujeme světla, jež jsou znamením naděje, kterou i tváří v tvář těžkým zkušenostem v srdci křesťana zapaluje Kristovo vzkříšení.

---

⁷² Promluva k **Modlitbě za zemřelé lidi bez domova v listopadu 2013**. Kolem Slavnosti všech svatých a památky zesnulých komunity pořádají modlitby, na kterých vzpomínají na zemřelé lidi bez domova, které znali a potkávali v rámci služby pro lidi bez domova. Modlitba v roce 2013 byla poznamenána tragickou smrtí pana Pavla, který žil jako bezdomovec a byl zabit v Denisových sadech v Brně v říjnu 2013. V Denisových sadech je památní cedule připomínající tuto událost. U té příležitosti komunita v listopadu 2013 pořádala i průvod se svíčkami na místo smrti pana Pavla, a tento průvod se uskutečňuje každým rokem v rámci modlitby za lidi zemřelé bez domova. Autorem Modlitby je **Jan Bílek** (narozen 1982), protagonista služby pro lidi bez domova v Brně a spoluzakladatel komunity v Brně a Olomouci. Spolu se svojí **manželkou Dagmar (1981)** jsou výraznými osobnostmi komunity v Brně. Věnují se práci pro lidi bez domova a jsou iniciátoři služby komunity Brno pro staré lidi a věnují se mladým lidem v komunitách Brno a Olomouc.

A v tomto našem skromném shromáždění je skutečně naděje nejen pro každého z nás, ale i pro toto město. Tato naděje je právě ve světle, které se tu dnes rozzáří a také v přátelství, které začalo pojít nás mezi sebou i nás k těm lidem, kteří žijí na ulici.

Apoštol Jan ve svém listě hovoří o poutu, které nás s těmito bratry spojuje. Je to pouto bratrské lásky. Toto pouto je navíc i samotným Pánem hodnoceno jako nejcennější v lidském životě. Pán sám v Evangelii říká: **„kdo slyší mé slovo a jedná podle něj, je má matka, má sestra a můj bratr.“** To Boží slovo, kterému společně nasloucháme, nás spojuje a činí z nás bratry a sestry. Je to Boží slovo, které nás učí lásce, o které mluví Jan.

A nejen to, bratrská láska nás nejen spojuje v rodinu, která je velikým pokladem našeho života, ale také není nic menšího, než zdrojem spásy a věčného života: **„My víme, že jsme přešli ze smrti do života, protože milujeme své bratry.“**, říká Jan. A proto dnes necítíme smutek či zoufalství, ale radost a naději.

Vzpomenout jednoho po druhém - ty, kteří zemřeli, totiž znamená myslet na ty, kteří přešli ze smrti do života, protože milovali své bratry, protože nás měli rádi.⁷³

A tak, když budeme dnes poslouchat jména našich bratří, učme se od nich věřit v Ježíše Krista, který je věčnou nadějí a věčnou útěchou a nechme Evangelium sestoupit do svého srdce, abychom se milovali bratrskou láskou, jak nám Bůh přikázal.

Tak budeme spaseni, tak přejdeme od smrti k životu, tak se shledáme s bratry a sestrami, kteří nás předešli k Pánu, radují se v jeho lásce a připravují nám u něho příbytek.

---

⁷³ V rámci přímlov při Modlitbě za zemřelé lidi bez domova pronášíme jména všech zesnulých přátel, které jsme znali od roku 2005. Zaznívají jména, krátké příběhy a mezi jednotlivými úseky přímlov zaznívá invokace „Kyrie eleison.“ O aktualizaci přímlov se seznamem jmen zemřelých přátel bez domova se stará **Dagmar Bílková**, viz odkaz 53.

Příloha 2: Promluva Martiny Axmanové, modlitba 14. 9. 2014, Brno⁷⁴

14.9. Lukáš 5,12-15

Drazí bratři a sestry,

Lukáš nám v úryvku evangelia, které jsme právě přečetli, ukazuje na jedno z mnoha setkání Ježíše s trpícím člověkem, setkání a to s člověkem postiženým malomocenstvím. *Když Ježíše spatřil, padl tváří k zemi a prosil ho: Pane, chceš-li, můžeš mě očistit. On vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: „chci, buď čist.“*

Takto se s malomocnými nesetkával jen Ježíš, ale mnozí další, kteří se nechali uchvátit Jeho láskou k chudým. Takovým byl i svatý František z Assisi.

Tuto sobotu se v Brně uskutečnilo setkání mladých lidí z České republiky, Slovenska a Maďarska. Společně jsme se mohli zamýšlet nad prostým životem tohoto světce a přijmout inspiraci i pro náš život.

Vraťme se ke slovům, která jsme na tomto setkání slyšeli. Mnoho chudých žije v našich městech stejně jako tehdy, za života Františka, bez povšimnutí. Jsou to staří lidé, lidé nemocní, imigranti, lidé bez domova, nepovšimnuté děti ulice, lidé na okraji společnosti.

František se po svém obrácení rozhodne pro život zcela ve spojení s chudými a začne tak být skutečně šťastný. Františkovo štěstí vycházelo právě z této neotřelé volby. V době, kdy chudých ve městech přibývalo, a začínali nahánět strach, František s nimi spojí svůj život, a to dokonce i s malomocnými. Jeho životopisy připomínají, jak František jednou, ještě při vyjížděce na otcově koni, potkal malomocného. Být malomocný v té době znamenalo být odsouzen k opuštěnému životu zcela mimo město. František se k němu sklonil, políbil jeho ruku a obdaroval ho.

Toto gesto představuje sílu změny v jeho životě. František sestupuje z koně (kůň byl tehdy znak bohatství), skloní se k nemocnému, osobně se s ním setká, obdaruje ho a vyjádří tím osobní náklonnost. Toto setkání vedlo a stále doprovází naši Komunitu Sant'Egidio k osobnímu setkávání se s potřebnými, ne anonymními. A služba chudým znamená je potkávat, znát jejich jméno, pamatovat si obličej, stát se jejich bratry a

---

⁷⁴ **Martina Axmanová**, 24 let, členkou Komunity Sant'Egidio od roku 2010. Výrazná postava komunity v Brně: je pověřena službou vedení modlitby, věnuje se lidem bez domova a je iniciátorkou služby komunity Brno pro staré lidi spolu s Vladimírem Slavíkem manželky Bílkovými. Je spoluzakladatelkou komunity v Olomouci v roce 2012 spolu s protagonistou služby pro lidi bez domova v komunitě Brno, s Janem Bílkem.

sestrami. A setkání s chudým nás vede k setkání se samotným Ježíšem, jak nám říká podobenstvím o posledním soudu v Matoušově evangeliu.

Na závěr dnešního evangelního příběhu čteme, že se *Ježíšova zvěst šířila stále víc a lidé se scházeli, aby ho slyšeli a byli uzdravováni ze svých nemocí*. Otevřeme se i my výzvě radostné zvěsti a nebojme se věnovat svůj čas setkání s Pánem v modlitbě a naslouchání Jeho evangeliu.

Přímluvy:

Pane, vyslyš, prosíme naše modlitby za mír ve světě. Buď nablízku všem mužům, ženám i dětem postižených válkou a násilím. Dej dar moudrosti všem vládám a politikům, aby vedli své snahy k dialogu a mírovému řešení, zvláště na Korejském poloostrově, v afrických zemích a v Sýrii.

Příloha 3: Promluva pro Modlitbu za mír a zvláště za Ukrajinu dne 26. 3. 2015⁷⁵

Jan 17,20-18,1

Dnes se tu, drazí přátelé, scházíme, abychom prosili Pána za mír na Ukrajině. Jsme tu spolu s našimi bratry z Kyjeva, jejichž návštěva u nás na sklonku postní doby je pro nás velkou radostí a zároveň povzbuzením tuto postní dobu skutečně nevyplýtvat a prosit Pána i za skutečnou změnu srdce každého z nás.

„Tolik věcí se stalo během jednoho. A ještě více se věci změnily v našich myslích a srdcích. Děti, které přicházejí o své otce, matky ztrácí své děti. Kdo to všechno potřebuje?!“ – tato slova se nám mohou zdát historická, mohli bychom si je jistě přečíst v deníku někoho, kdo prožil II. světovou válku, možná bychom je slyšeli od našich prarodičů. Ale přitom to jsou slova mladé dívky z Ukrajiny. Tato slova nám sdělují, jak blízko je válka a jak velikým darem je mír. Marie dál říká: „Opravdu chci mít děti a vnoučata. Už jen proto, abych je mohla učit, že mír a láska jsou nejcennější dary, které jsme dostali. A je třeba je za každou cenu udržet a usilovat o ně.“

Válka je nejhorším projevem rozdělení, tedy nejhorším projevem d'ábla – víme, že v řečtině *diabolus*, d'ábel, je ten, kdo rozděljuje. Ano, rozdělení je tím opravdovým zlem, které plodí nenávist a mnohdy i válku. Rozdělení přitom doprovází lidi tak zblízka, že úplně poslední slova Pána, než půjde trpět, závěr jeho testamentu, jsou slova modlitby o jednotu, která jsme právě slyšeli. Pán prosí, aby „všichni byli jedno“. Není to ale ideologická jednota či stejnost. Ježíš prosí, aby všichni byli jedno, jako „ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás.“ Ježíš svou modlitbou a potom i svými slovy na kříži zakládá jednotu mezi lidmi stejnou, jakou žije on se svým Otcem. Jednota, o kterou Ježíš prosí je láska, blízkost, největší, jaké si lze představit, jakou žijí mezi sebou Bůh Otec a jeho Syn. Je to právě tato jednota, která zakládá Boží lid, bratry a sestry, Církev, komunitu. „Dal jsem jim poznat tvé jméno a ještě dám poznat, aby v nich byla láska, kterou máš ke mně, a já abych byl v nich.“

---

⁷⁵ Modlitba u příležitosti návštěvy dvou mladých lidí Aliny a Eugena z Komunity Sant' Egidio z Kyjeva, kteří mluvili v Praze, Olomouci a Brně ke studentům středních a vysokých škol o jejich zkušenostech života v zemi, kde je válka. Autorkou modlitby je **Kristína Koldinská**. Zastupuje české a slovenské komunity. Je doktorkou práv a přednáší mj. na Právnické fakultě Karlovy Univerzity v Praze pracovní a sociální právo. Spolu se svým manželem **Petrem Koldinským** jsou spoluzakladateli komunit v Praze a v Brně.

Je to právě tato jednota, skrze kterou lze čelit válce a rozdělení. Skrze ní totiž svět může uvěřit, že Bůh poslal svého Syna – Ježíše Krista, aby svět byl skrze něj spasen. Svět, který uvěří, že Bůh poslal svého Syna, bude světem bez válek, bez rozdělení, světem pokoje.

My si možná říkáme: co můžu udělat pro mír na Ukrajině? Co můžu udělat pro mír v tolika dalších zemích? Ano, můžeme se modlit, modlit se s velkou naléhavostí. Tato naléhavost ale přijde jen tehdy, když budeme žít opravdovou jednotu, když těmto sestřím a bratrům na Ukrajině budeme konkrétně schopni říci: jste moji bratři, a když jdete do války vy, je to pro mě to samé, jako by šel do války můj rodný bratr či otec.

Už neatálejme, drazí přátelé, odhodme v této postní době rozdělení, které ještě mezi námi panuje, naplnme své srdce touhou po jednotě, o kterou s takovou naléhavostí prosil sám Pán. Meditujme v těchto posledních, vzácných dnech postní doby, co pro nás znamená žít jednotu a být Božím lidem, co pro nás znamená milovat jeden druhého. Tak staneme ruku v ruce před Pánem, tváří v tvář jeho kříži, v očekávání jeho vzkříšení – už ne rozdělení, už ne každý vlastně sám ve svém životě, kde si dělám, co chci a rozhoduji všechno sám, ale jako jeden lid, lid Božích dětí, lid míru.

Příloha 4: Promluvy Ludmily Pavlišové⁷⁶ k modlitbám pro Komunitu Sant' Egidio v Brně

Modlitba 4. 12. 2014 Iz 25,6-10

Úryvek, který jsme četli je první místo ve Starém zákoně, kde se setkáváme s obrazem hostiny v království Božím. Tento obraz je zaslíbením radosti pro utiskovaný lid, který bude slavit vítězství nad utrpením a smrtí. Doba adventní nám dává jakoby ochutnat z této vize univerzální hostiny, na které Pán utiší hlad všech národů. Nejedná se samozřejmě jen o hlad po chlebu, ale také o hlad po šťastném životě, po míru, o hlad po Bohu. Dnes mnoho lidí věří, že štěstí člověka spočívá v individuálním blahobytu a v klidu a bezpečí od všeho, co by tento blahobyt mohlo narušit. Písmo nám však ukazuje, že spása je pravým opakem onoho narcistického instinktu, který nás učí odvracet svůj pohled od druhých. Prorok Izaiáš předpovídá, že sám Pán rozlomí skořápku, která nás uzavírá v našem do sebe uzavřeném malém světě. Neboť spása je pro všechny národy.

Pán tuto hostinu připravuje vlastníma rukama, abychom mohli zakusit plné společenství s ním a se všemi. Také Ježíš přirovnává Boží království k hostině, na kterou Bůh zve všechny chudé, chromé a slepé, protože bohatí – sytí sami sebou – nechtěli přijít. Tato hostina pro všechny nezačne teprve na konci světa, začíná už teď všude tam, kde vzniká přátelství, tam, kde člověk vykročí ze sebe sama a vzniká atmosféra nové rodiny. Už dnes mohou Ježíšovi učedníci společně s Pavlem slavit vítězství nad smrtí: „Smrti, kde je tvé vítězství? Smrti, kde je tvůj osten? Ten osten smrti je hřích a hřích čerpá svou sílu ze zákona. Ale díky Bohu, který nám dává vítězství v našem Pánu Ježíši Kristu“ (1Kor 15,55). Je krásné si představit, jak Bůh stírá slzy plačících; je to obraz plný něžnosti. Je to však i pozvání pro nás věřící, abychom znovu objevili službu útěchy, neboť mnoho lidí je zoufalých a hledají oporu a útěchu ve světě, který je často tak nemilosrdný a krutý. Jsme pozváni osvojit si Ježíšova slova: „Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni“. (Mk 1,7-11)

V neděli skončila vánoční doba. V liturgii ji uzavírá svátek Křtu Páně, při kterém se znovu setkáváme Janem Křtitelem - s tím, který nás provázel od začátku adventní doby, aby připravil cestu Pánu. Dnes je jeho úkol splněn – přišel ten, který je větší, ten, který

---

⁷⁶ **Ludmila Pavlišová** (narozena 1976) je v Komunitě Sant'Egidio od roku 2009. Je pověřena službou modlitby v Komunitě Sant' Egidio Brno, dále službou pro lidi bez domova a práci s mladými lidmi uvnitř komunity. Pramenem pro uvedené modlitby je La Parola di Dio ogni giorno, německý překlad.

křtí Duchem a ne jen vodou. Ježíšův křest je dalším krokem na cestě Božího zjevení se člověku – otevírá se nebe, na Ježíše sestupuje Duch, Otec označuje Ježíše jako milovaného Syna. Při Ježíšově křtu se lidem poprvé otevírá tajemství Boží Trojice. Bůh se zjevuje lidem, aby jim otevřel nebe, aby jim dal účast na svém životě. My křesťané žijeme jako všichni ostatní lidé – tak jako Ježíš žil na zemi stejně jako všichni ostatní. Zároveň jsme však určeni k tomu, abychom žili v nebi. Ježíš přišel proto, aby nám tam otevřel cestu. Svátek křtu je svátkem všech, kteří se stali Božími dětmi.

Mnoho lidí zažívá na zemi utrpení a hledají naději: „prolom nebesa a sestup“, tato prosba zní ze všech dob a situací lidí, těch kteří trpí nemocemi, válkami, ale i od těch, kteří „jen“ ztratili smysl života. Jak snadno se život stane prázdným a nesnesitelným, když člověk není milován. Všichni toužíme po nebi.

Když se otevřelo nebe, ozval se Otcův hlas „ty jsi můj milovaný Syn“. Každý člověk potřebuje především lásku. Konzumní společnost nás učí, že k potřebujeme především stále nové věci, ale to náš život nakonec ničí. Ježíšův křest a sestoupení do Jordánu byly znamením jeho sebezmaření, jeho křtu na kříži, kterým nám otevřel nebe. Člověk již nežije bez naděje, křtem se stává milovaným Božím synem nebo dcerou, patří navěky Bohu a je pomazán olejem kněze, proroka a krále.

Každý je milován, jako by byl jediným dítětem. Křesťan ale nikdy není jedináčkem, protože Bůh je otec všech. Všichni pokřtění dostávají darem bratry a sestry. Povoláním křesťana je být bratrem a sestrou. Po křtu začal Ježíš kázat, měl nové poslání. Opustil svůj dosavadní způsob života, jeho čas teď patřil hlásání království Božího a uzdravování nemocných. Když Ježíš vystoupil z Jordánu, byl jakoby stravován ohněm a naplněn novou silou, chodil od města k městu, od vesnice k vesnici, kázal evangelium království a uzdravoval všechny nemocné. My v jeho díle máme pokračovat: evangelium je “radostná zvěst chudým, osvobození uvězněných, navrácení zraku slepým, svoboda pro utlačené.”

Příloha 5: První promluva Vladimíra Slavíka⁷⁷ na modlitbě komunity v Brně

Mt 22, 15-22

Ježíš v tomto urývku z Písma přechytračí farizeje, kteří na něj plánují léčku, a opět prokáže velikost Boží moudrosti. Na snadno položenou otázku má i snadnou odpověď. *Co je Boží, Bohu.* Seznam toho, co přesně patří Bohu, ale Ježíš nedává farizeům ani nám, neboť Bůh všechno stvořil a všechno nakonec patří jemu.

V podtextu této odpovědi tak zní nevyslovená otázka původním tazatelům – není snad císař se vším také Boží jakožto Bohem stvořený? I my se můžeme zastavit nad tím, jaké otázky teď tato odpověď nabízí nám. A tak se ptejme u různých věcí v našem životě – jaký nebo čí obraz je na nich?

Říkáme, že jsme služebníci. Co řekneme o čase, který máme od rána do večera? Čas, který Bohu úmyslně a plánovaně odevzdáváme – modlitba, služba Komunity – tento čas se nám někdy může zdát oddělený od toho ostatního.

Mnoho z našeho času vyžaduje práce. Není na naší práci také něčí obraz? Nebo je také Boží – odevzdána Bohu, i tehdy, když nás nenaplnuje? Anebo právě tehdy, když nás naplnuje a pohlcuje? Jaký obraz je pak na našem odpočinku? Je také Boží?

A co lidé a společenství? Ty také máme všechny z Boží ruky...

Postní doba nás volá k pokoře a očekávání velikonoční radostné zvěsti: Zvěsti, že Pán je s námi. Odevzdejme se proto pokorně bez obav celí a přijměme toto pozvání – být s Bohem ve všem, se všemi, celý den, neustále. Když rozjímáme nad Písmem, také to není jen pro danou chvíli. Zůstává s námi a v našich myšlenkách ještě dlouho, a vzpomínáme na něj ve chvílích, které nám jej připomínají – a vědomí Boží přítomnosti s ním.

Prosme tedy Pána, ať nezáleží na obrazech, které na nás razítkují druzí i my sami. Kéž nás provází v našich srdcích i životech a svou vládou nás osvobozuje od tíže ostatních břemen!

Amen.

---

⁷⁷ Text je první promluvou **Vladimíra Slavíka** (narozen 1986, PhD a student FE VUT Brno), který byl pověřen službou modlitby v komunitě Sant' Egidio Brno. V rámci komunity Brno se věnuje práci pro lidi bez domova a je iniciátorem služby komunity pro staré lidi v Brně.

Příloha 6: Promluva na modlitbě v Jihlavě, prosinec 2012⁷⁸

Izaiáš 42 kap, 1 až 8

Milí bratři a milé sestry,

Dnes se scházíme ke druhé společné modlitbě v tomto krásném městě. Před tím, než vyjdeme, abychom se setkali s lidmi bez domova, za kterými by dnes večer určitě nikdo jiný nevyšel, chceme chválit Boha za jeho lásku, která nevyklučuje žádného člověka, a chceme prosit, abychom se takové lásce naučili i my.

Dnešní úryvek z proroka Izaiáše mluví o příchodu Ježíše a příchodu Božího království. Izraelský národ prožíval stejně jako my čas očekávání a naděje, prožíval advent, který mluví o budoucnosti: o budoucnosti osobní a budoucnosti světa. Mluví o naději, spravedlnosti a pokoji pro každého.

Jsou to právě křesťané, na kterých leží budoucnost našich měst a budoucnost světa. Tento úkol nám do rukou vkládá sám Pán. Zve nás tak jako pozval všechny křesťany a všechny lidi dobré vůle před námi, a to skrze život a oběť svého Syna a skrze poselství Evangelii a poselství těch, kteří Ježíše následovali před námi a následují s matkou Církvi dnes.

Bůh svými zázraky a divy všechny udivuje. Pán má na srdci dobro každého člověka a ke stejné pozornosti a zájmu o člověka zve každého z nás. A právě tento čistý projev lásky, nezištný zájem o člověka udivuje a proměňuje.

Milí bratři a milé sestry, jsme dnes zváni Pánem k pozornosti vůči chudým lidem, lidem bez domova, s kterými se on sám v evangeliích ztotožňuje. A nemějme obavy, Pán by nás nepozval k něčemu, aniž by nás nevyzbrojil dary a odvahou. Amen

---

⁷⁸ Komunita Brno se společně s přáteli v Jihlavě od roku 2012 věnuje práci pro lidi bez domova a pořádá společné modlitby. O službu v Jihlavě se v rámci komunity Brno starají **Tomáš Stoklásek**, **Dominika Bezáková**, **Jana Dobešová** a já, Iveta Jalová (autor promluvy).

Příloha 7: Přímluvy pronášené na modlitbách komunit v Brně a Olomouci⁷⁹

- Modleme se za potřebné lidi, za přátele, které jsme potkali dnes na ulici, za ty, kteří nás žádali o pomoc, podporu a modlitbu.
- Modleme se za všechny nemocné. Za ty, kteří jsou kvůli nemoci odsouzeni druhými k vyloučení a samotě.
- S vytrvalostí a svorností prosme Pána za mír na celém světě, zvláště tam, kde je ho nejvíce třeba.
- Prosme Pána ať předávání Evangelia, láska k chudým a pěstování přátelství s druhými lidmi svědčí o pokorné přítomnosti Komunity v našem městě.
- Modleme se za sebe navzájem, abychom si vzájemně namáhali vidět to, co jsme předtím sami vidět schopni nebyli.
- Činit Ježíšovy skutky je naše chudoba i naše síla. Prosme Pána, ať to dokážeme činit ve světle Evangelia opravdověji a pokorněji.
- Prosme Pána ať předávání Evangelia, láska k chudým a pěstování přátelství s druhými lidmi svědčí o pokorné přítomnosti Komunity v našem městě.
- Modleme se za církvev, aby se otevřela světlu Evangelia
- Pane, prosíme o tvé světlo pro každého z nás i pro naši Komunitu, abychom dokázali druhé lépe přijímat, projevovat jim porozumění a snižovat tak míru utrpení našeho světa.
- Pane, dej svým dětem pochopit, že milosrdná láska, pohostinnost a jednota jsou pro lidstvo znamenímí tvého zjevení a tvé vůle.
- Pane, prosíme, daruj všem lidem, svůj pokoj a ved' nás, abychom budovali svět, kde místo násilí vládne tolerance.
- Pane, Tys k nám promluvil prostřednictvím svého stvoření, potom prostřednictvím proroků a nakonec prostřednictvím svého Syna Ježíše Krista: daruj nám moudrost, abychom dokázali naslouchat tvému hlasu, který nás volá k jednotě v mnohosti.
- Pane, ve jménu tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, který jako cizinec požádal o vodu samařskou ženu, prosíme: daruj nám pramen vody, vyvěrající k životu věčnému.

---

⁷⁹ Příklady přímluv pronášených při modlitbách komunit v Brně a Olomouci. Autorem přímluv je Martina Axmanova, viz odkaz 54. Na každou jednotlivou modlitbu přímluv lid odpovídá invokací „Kyrie eleison“.

- Je krásné nemít strach, že budeme pomlouváni, když jdeme hledat bratry a sestry, kteří jsou daleko od Pána. Prosme o tuto milost pro každého z nás.

Příloha 8: Zpěvník pro modlitby v Zábrdovicích⁸⁰

MODLITBA KOMUNITY

⁸⁰ V nízkoprahovém centru v Římě - katolické farnosti Zábrdovice Komunita Sant' Egidio dělá službu pro romské děti v rámci volnočasových aktivit v rámci projektu komunity La scuola della pace (Škola míru). Od března 2015 pořádáme i modlitby, kterých se účastní romské děti a mládež a členové a přátelé komunity. Členové a přátelé komunity, kteří se podílí na Školách míru a modlitbách jsou: **Marek Kurzepa, Pavel Axman, Anežka Nečadová** a studentky Odborné školy pedagogické v Brně, **Darina Končalová, Martina Nejedlíková, Lucka Kubešová a Marie Pólová**. Zpěvník byl vydán pro vnitřní potřeby komunity. Autor Pavel Axman (26 let), člen komunity od roku 2010, profese – konstruktér. V komunitě v Brně se věnuje službě cikánským dětem v Zábrdovicích a službě pro lidi bez domova.

Bud' pochválen Bůh Otec, Syn a Duch svatý!

Úvodní píseň

Je stále přítomná Tvoje sláva,
radostně zpíváme o Tvém díle,
písnička ať zvoní každé chvíle,
já tě chválím, Pane můj,
jak jenom umím. (2x)

Úvodní slovo

Čtení Božího Slova

Chvála Tobě Kriste, Králi věčné slávy

Já jsem dobrý pastýř,
Mé ovce mi naslouchají,
a budou jedním stádem
A jedním ovčincem.

Chvála Tobě Kriste, Králi věčné slávy

Čtení Božího Slova

Chvála Tobě Kriste, Králi věčné slávy

Nové přikázání vám dávám:
Milujte jeden druhého.

Chvála Tobě Kriste, Králi věčné slávy

Otče náš

Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvěť se jméno Tvé,
přijď království Tvé.
Bud' vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi.
Chléb náš vezdejší dej nám dnes.
A odpusť nám naše viny,

jako i my odpouštíme našim viníkům.

A neuveď nás v pokušení,

ale zbav nás od zlého.

Amen.

Znamení pokoje

Závěrečná píseň

Je stále přítomná Tvoje sláva,
radostně zpíváme o Tvém díle,
písnička ať zvoní každé chvíle,
já tě chválím, Pane můj,
jak jenom umím. (2x)

Vzdej dík

2 x Vzdej dík Bohu, rád tě má,
vzdej dík, přidej píseň chval,
vzdej dík, protože Ježíš je tvůj Pán a Král.

2x Tak věř, když jsi slabý, sílu máš
a už nouzi nepoznáš,
protože Pán Ježíš byl dán za nás.

V ten den, kdy pán

1. V ten den, kdy Pán zas přijde k nám, v ten den, kdy Pán zas přijde k nám, též já chci býti při tom, v ten den kdy Pán zas přijde k nám.
2. A když svatí z mrtvých vstanou...
3. A když stanou při tvém trůnu...
4. A kniha až se otevře...
5. A až zazní aleluja... 6. A až se svět zas obnoví...
7. Až Beránek k svatbě přijde...
8. A jménem až nás zavoláš...

Zpívej haleluja

1. Zpívej haleluja, zpívej haleluja, zpívej, spasení mé je Ježíš.
Koupil mne svojí krví, drahou nevinou krví,
koupil mne svojí krví Ježíš, Ježíš. Amen, amen.

2. Jásej haleluja, jásej haleluja, jásej, smíření dal mi Ježíš.
Zmíral za moje viny, On sám, tolik nevinný,
zmíral za moje viny Ježíš, Ježíš. Amen, amen.

3. Tančím, haleluja, tančím haleluja, tančím, vzkříšení dal mi Ježíš.
Přijde, On mi to slíbil, přijde, vždyť mi to slíbil,
přijde s mocí a slávou Ježíš, Ježíš. Amen, amen.

4. Hrajte na harfu, loutnu, hrajte na buben, flétnu, hrajte k oslavě jména Ježíš.
Hrajte na housle, píšťalu, hrajte na cimbál, kytaru,
hrajte, vítězem stal se Ježíš, Ježíš. Amen, amen.

Příloha 9: Modlitba k uctění památky novodobých mučedníků ve Svatém týdnu 2015⁸¹

Modlitba za mučedníky

Připomínka těch, kteří v posledních letech položili svůj život za Evangelium

Bratři a sestry, jsme na cestě k Velikonocům Pána. Společně pozvedněme svůj pohled ke kříži, doprovázeni novodobými mučedníky, jejichž život a smrt jsou poznamenány Evangeliem.

Pomoz nám, ó Pane, věřit v tvé vítězství nad zlem získané díky lásce, službě a pokoře, aby se lidstvo mohlo znovu zrodit v míru a lásce. Prosíme tě o to skrze Krista tvého Syna a našeho Pána.

Připomínka těch, kdo položili svůj život za Evangelium

Na Blízkém Východě, v Asii a Oceánii

V těchto chvílích tragických pro křesťany všech vyznání, kteří byli vyhnáni ze svých zemí na Blízkém Východě, stali se rukojmými konfliktů a násilí, bezbrannými oběťmi totalitarismu vojsk Islámského státu, připomeňme si v modlitbě:

Sýrii

17 letého mladíka Milada, zabitého 23. února 2015 při napadení křesťanských vesnic podél břehu řeky Kabhur a všechny rukojmí, kteří byli zabití v následujících dnech

Kyrie eleison

---

⁸¹ Modlitbu k uctění památky novodobých mučedníků, kteří položili své životy pro víru ve 20. a 21. století modlí Komunita Sant' Egidio po celém světě ve Svatém velikonočním týdnu. Uvedená modlitba je přeložená z italského **Gabrielou Štanglovou** z Komunita Sant' Egidio Brno, která v rámci komunity pracuje pro lidi bez domova a je pověřená službou modlitby a organizací modliteb pro komunitu v Brně. Tato modlitba se aktualizuje každým rokem a poslední modlitba pro rok 2015 připomínala pouze poslední mučedníky v letech 2014 až 2015, protože tato doba je těžkou dobou pronásledování křesťanů v Iráku, Sýrii, Pákistánu a v zemích Afriky a Ázie.

P. Frans Van der Lugt, zabitý v Homsu 6.dubna 2014 v kostele, kde ukrýval křesťany a muslimy

Kyrie eleison

Modleme se za záchranu všech, kdo byli zajati vojsky Islámského státu a stále se nachází v jejich rukou v regionu Hassaké. Za osvobození těch, kdo byli uneseni v minulých letech: biskupové z Aleppa – **Mar Gregorios Hibrahim, Paul Yazigi, Paolo dall'Oglio, kněží Maher Mafouz a Michel Kaiaf.**

Kyrie eleison

V Iráku

Kněze **Murtada Ablahad**, 44 let, unesený Islámským státem v lednu roku 2014 a zabit v červnu téhož roku.

Mon. Faraji P. Rahho, P. Raghiid Ganni a stovku dalších křesťanů všech vyznání zabitých v předchozích letech islámským terorismem.

Kyrie eleison

V Turecku

Don Andrea Santoro, Mons. Luigi Padovese

Kyrie eleison

Téměř sto let od doby, co propuklo pronásledování a masakrování, si připomeňme také arménské bratry a sestry, jež byli zabiti barbarským způsobem v letech 1915-1918.

Kyrie eleison

V Pakistánu

Připomeňme si 15 křesťanů katolické a anglikánské církve, zabitých 15. března 2015 v oblasti Lahore při mši svaté. Mezi nimi také malý Abish, 11 letý chlapec ze Školy míru z místní Komunity Sant Egidio.

Kyrie eleison

“**Sunny**” **Haroon**, 22 let, zabitý mladým muslimem v Lahore 16. dubna 2014, protože odmítl konvertovat k islámu.

Dále také, křesťanský představitel **Henry Masih**, aktivista za práva náboženských menšin, zabit 14. června 2014 ve městě Quetta jedním ze svých osobních strážců.

Kyrie eleison

Shab haz Bhatti, ministr pro náboženské a národnostní menšiny, katolík, zabit ve svých 42 letech 2. března 2011. Modleme se za ochranu našich bratří a sester v této zemi a za všechny ty, kdo v sobě nosí odkaz lásky a dialogu Shabhaze Bhattiho.

Kyrie eleison

V Indonésii

Tomi Alipa, 22 let, **Heri Tobio**, 59 let a **Imanuel Tetembu**, 56 let, letniční křesťané zabiti 15. ledna 2015 ve vesnici Tangkura na ostrově Sulavesi osmi islámskými militaristy jako odvěta za uvěznění třech vojáků z islámské skupiny East Indonesian Mujahidin.

Kyrie eleison

V Afghánistánu

Werner Groenewald, jihoafrický lékař, zabit teroristy z hnutí Taliban 11. prosince 2014 společně se svým 17 letým synem a 15 letou dcerou.

Kyrie eleison

V Barmě

Dvě mladé učitelky baptistky, 20 let, znásilněné a zabitě armádou 21. ledna 2015 ve vesnici, kde dobrovolně vzdělávaly chudé.

Kyrie eleison

Připomeňme si křesťany zabitě násilím rozšířeným v Oceánii během roku 2014; kněz **Gerry Maria Inau** a laik **Benedict** z Papuy Nové Guinee; **George Knoop**, 77 let, evangelický misionář ze Spojených států zabitý na Haiti. V Asii a zejména v Malajsii, sestra **Juliana Lim**.

Kyrie eleison

V Číně vzpomeňme všechny ty, kdo v uplynulých letech trpěli pro svou víru.

Kyrie eleison

V Oceánii na Šalamounských ostrovech, si připomeňme Melanesian Brothers, anglikánští bratři zabiti ve jménu míru v roce 2014.

Kyrie eleison

Přijměme kříž, který byl vyvýšen na Blízkém Východě, v Asii, Oceánii, a modleme se, aby byl jednou osvícen vzkříšením.

píseň **Království nebeské**⁸²

Připomínka těch, kdo položili svůj život za Evangelium

---

⁸² Texty písní v této modlitbě jsou uvedené v Příloze 10. V Modlitbách Komunity Sant' Egidio

V Severní a Jižní Americe

Vedeni odkazem biskupa **Oscara Arnulfa Romera**, nezapomenutelného pastýře, svědka míru, přítele chudých, zabitého v San Salvadoru při slavení mše svaté, vzpomeňme na všechny, kdo položili svůj život za Evangelium v Americe.

Kyrie eleison

Wiliam Quijano, mladý člověk z Komunity Sant Egidio, zabitý ve svých 21 letech v Salvadoru, neboť bránil tolik maličkových před násilím místních mafiánských skupin Maras.

Kyrie eleison

Card. Posadas Ocampo, arcibiskup z Cali, **Isaias Duarte Cancino** a všichni pastoři zabiti proto, že se postavili proti obchodu s drogami.

Kyrie eleison

Vzpomeňme na všechny křesťany na tomto kontinentu, kteří byli v minulém roce zabiti násilím rozšířeným kvůli touze po penězích a zůstali bezbranní v nebezpečných čtvrtích:

V Mexiku: **Don Rolando Martinez Lara**
                          Samuel Gustavo Gomez Veleta
                          Don José Acuña Asención Osorio
                          Padre John Senyondo
                          Don Gregorio Lopez Grosotieta

Kyrie eleison

V Nikarague: **Don Juan Francisco Blandon Meza**
V Peru: **Don Alfonso Comina Zevallos**
V Kolumbii: **Don Andrés Duque Echeverry**

Kyrie eleison

Ve venezuele: **P. Jesus Erasmus Plaza Alessi, bratr Luis Sanchez
Don Reinaldo Herrera Lures**

Kyrie eleison

V Kanadě: **P. Gilbert Dasna**
Ve Spojených státech: **Don Eric Freed**
P. Kenneth Walker

Kyrie eleison

Vzpomeňme na všechny křesťany, jež byli ve dvacátých letech zabiti v **Mexiku** z nenávisti k víře.

Kyrie eleison

Přímluvy

Přijměme kříž, který byl vyvýšen v Americe, a modleme se, aby byl jednou osvícen vzkříšením.

píseň **Kde je opravdová láska**

Připomínka těch, kdo položili svůj život za Evangelium

V Africe

V Lybii

21 egyptských pravoslavných koptů, barbarsky sťatých militaristy Islámského státu 14. února 2015. Byli uneseni ve městě Sirte 1. ledna loňského roku.

Kyrie eleison

S maličkými sestrami chudých, které v roce 1995 položily život ve městě Kikwit za nemocné ebolou, si dnes připomínáme:

členy Nemocničního řádu sv. Jana, kteří se v srpnu 2014 nakazili smrtelným virem eboly v nemocnici sv. Josefa v Monrovii, v Liberii, když se starali o své pacienty:

bratr Patrick Nshamdze

sestra Pascaline Chantal

P. George Combey

P. Miguel Pajares, 75 let

Kyrie eleison

V Sierra Leone

Laik **Augustine Baker**, nakažen virem eboly, když ošetřoval sirotky v nebezpečných oblastech.

Kyrie eleison

S **Annalenou Tonelli** a sestrou **Leonellou Sgorbati** si připomínáme všechny ženy, které byly ochotné se starat o zdraví chudých na tomto kontinentu a podstoupily mučednictví.

Kyrie eleison

Trapističtí mniši Notre Dame de l'Atlas v Alžírsku a všichni, kdo vytrvale věřili v dialog s islámem i za cenu prolítí vlastní krve.

Kyrie eleison

V Burundi

Tři starší misionářky – **Lucia Pulici**, 75 let, Olga **Raschietti** 83 let a **Bernardetta Boggian** 79 let, zabitě v klášteře v Kamenge na předměstí města Bujumbura, 7. a 8. září 2014.

Kyrie eleison

Mons. Michael Courtney a všichni ti, jež se zasazovali o mír v oblasti Velkých jezer a kdo se, za cenu vlastní krve, snažili ukázat jednotu lidstva jako velké rodiny, i přes hranice jakékoliv etnické bariéry.

Kyrie eleison

V Demokratické republice Kongo

Floribert Bwana Chui, mladý člověk z Komunity Sant Egidio z Gomy, mučen a zabit, protože se postavil proti korupci ve jménu Evangelia a chudých.

Kyrie eleison

Připomeňme všechny ty, kdo byli zabiti v souvislosti konfliktů či násilí rozšířeném na tomto kontinentu:

Don Christ Forman Wilibona a don **Paul-Emile Nzale** ve Středoafričské republice.

Laik **Bienvenu Bandios**, mladý dobrovolný pracovník Červeného kříže ve Středoafričské republice, zabitý v hlavním městě společně se 4 dalšími osobami při násilných střetnutích, která vypukla 19. srpna 2014 v Bangui. Byl zabitý během toho, co poskytoval první pomoc jednomu ze zraněných.

Kyrie eleison

sestra **Mary Paule Tacke** z Jihoafrické republiky

sestra **Clecensia Kapuli** z Tanzánie

sestra **Anna Maria Guidotti** a sestra **Magherita Ravelli** z Malawi

Kyrie eleison

Protestanští bratři a sestry zabití od počátku roku 2014 až doposud, mezi nimiž:
pastor luteránské církve Brethern, **Jean Marcel Kesvere**, 45 let, unesen, mučen a zabit skupinou Boko Haram v Kamerunu

pastor letniční církve **Jonathan Bikuma**, zabit v Nigérii ve městě Gwoza po tom, co pomáhal vdovám po zabitých křesťanech.

5 křesťanů z Niamey, v Nigeru, zmasakrováni v lednu roku 2015 po demonstracích ve Francii vyvolaných útokem na týdeník Charlie Hebdo.

Dioniz Ng'wandu, 31 let, laický evangelický kazatel, zabit ve městě Bukoba v Tanzanii, islámskými militaristy.

Kyrie eleison

4 protestanti z církve Joy Jesus Church a pastor Glory of God Ministries Church **Lawrence Kazungu Kadenge**, zabití v Keni.

Dorcas, Akut, obě dvě 72 let, **Tabitha**, 60 let, **Mary a Martha**, 70 let, ženy pastorky a jedna laička **Agel**, 72 let, zabitě a znásilněné v jejich církvi ve městě Bor, na jihu Sudánu.

Kyrie eleison

Modleme se za ty, kdo zaplatili za konvertování ke křesťanství svým vlastním životem:

3 ženy z letniční církve, zavražděné v Egyptě svými rodinnými příslušníky, v dubnu a květnu roku 2014.

Sufia, zastřelena v Somálsku militaristy skupiny al-Shabab, 17. dubna 2014.

Kyrie eleison

S anglikánským biskupem **Ianani Luwum** a patriarchou pravoslavné církve v Etiopii, **Abuna Teophilos** a s křesťany všech vyznání prosme Boha o znovuzrození Afriky.

Kyrie eleison

Přímluvy

Přijměme kříž, který byl vyvýšen v Africe, a modleme se, aby byl jednou osvícen vzkříšením.

píseň **Yehla Moya – The Holy Spirit**

Připomínka těch, kdo položili svůj život za Evangelium

V Evropě

Připomeňme si **křesťany**, jež byli zabiti z nenávisti k víře **ve Španělsku** během občanské války.

Kyrie eleison

Studenty skupiny “Bílá růže”, kteří byli sťati v Německu v roce 1943, připomeňme si všechny ty, kdo se postavili nacistickému barbarství ve jménu víry.

Kyrie eleison

Připomeňme si křesťany všech vyznání, kteří vydali za komunistického režimu v celé Východní Evropě svědectví jednoty v čase zkoušek.

Kyrie eleison

Se svatým **Patriarchou Tichonem** si připomínáme stovky tisíc mnichů, věřících a biskupů pravoslavné ruské církve, kteří trpěli pronásledováním během sovětské totality.

Kyrie eleison

V současném Rusku si připomínáme:

P. Alexandera Mena, zabitého v roce 1990.

Vladimira Zaporozheze, 35 letého muže bez domova a řeholnici **Ljudmilu Prjashnikovou**, kteří byli zabiti v katedrále ve městě Južhno Sachalinsk proto, že bránili věřící a ikony před agresí pravicového ozbrojeného extremisty.

Kyrie eleison

2 kněží, zabiti za skutky milosrdenství: **Pavel Adel'geim**, 75 let, z eparchie Pskov a **Makarij (Loshkarev)** z eparchie Thumen.

Kyrie eleison

V Itálii

Don Giuseppe Diana, P. Pino Puglisi, Don Graziano Muntoni, Don Renzo Beretta, soudce Livatino a všichni ti, kdo byli zabiti v posledních letech italskou mafii.

Kyrie eleison

Otec Lazzaro Longobardi, 69 let, zabitý 2. března 2014 ve městě Sibari, přítel chudých a imigrantů.

Kyrie eleison

**Přijměme kříž, který byl vyvýšen v Evropě, a modleme se, aby byl jednou osvícen
vzkříšením.**

píseň

Otče, který dáváš sílu slabým a vytrvalost těm, kdo v tebe věří, pomoz nám, abychom se, vedeni příkladem těchto tvých synů a dcer, stali opravdovými učedníky a tvými svědky. Dej nám sílu a pokoru Pána Ježíše ukřižovaného a vzkříšeného, ten který je Bůh a žije a kraluje s tebou, v jednotě Ducha svatého po všechny věky věků.

Příloha 10: Promluva k uctění památky novodobých mučedníků⁸³

Milé sestry a milí bratři,

Ve 20. Století se Církev znovu stala církví mučedníků, napsal Jan Pavel II., který zažil Církev mučedníků zblízka v Polsku, zejména za druhé světové války.

Církev poznala utrpení a smrt během pronásledování, bratři a sestry často padli pro věrnost evangeliu, protože se nezřekli svého lidství, protože se snažili předávat viru a prakticky osvědčovat lásku. Jsou to noví mučedníci, píše Andrea Riccardi v knize Bůh, nemá strach.

Andrea Riccardi vzpomíná, že když psal knihu Století mučedníků, že to bylo pro něj, jako kdyby sestoupil do katakomb 20. Století. Století, ve kterém bylo tolik blahobytu, tolik lásky k životu, tolik obav o jeho ztrátu, bylo stoletím křesťanského mučednictví.

Nových mučedníků 20. Století je mnoho. Není to záležitost několika málo hrdinů, nýbrž celého lidu. Katolíci, pravoslavní, protestanté padli pro víru, někdy bok po boku, takže Jan Pavel II prohlásil v roce 1994: „ Jsme už sjednocení v těchto mučednících, mezi Římem, mezi horou křížů, Solovskými ostrovy a mnoha jinými vyhlazovacími tábory. Jsme sjednocení na základě mučedníků. Nemůžeme nebýt sjednocení“.

Odkaz 20. Století mučedníku přechází na naši dobu...Toto dědictví můžeme přijmout, když čteme závěť těchto generací věřících mužů a žen, kteří nebyli hrdiny- byli to obyčejní lidé jako my, kteří byli shledáni silnými ve víře, píše Andrea Riccardi v knize Století mučedníků.

---

⁸³ Komunita Sant' Egidio má ve velké úctě mučedníky všech náboženství, kteří zemřeli pro svou víru. Andrea Riccardi je autorem již zmíněné knihy Století mučedníků, která podává otřesná svědectví o pronásledování křesťanů ve 20. Století. Kniha byla přeložena do více než deseti jazyků. Hlavním pramenem knihy byl archiv vatikánské Komise pro nové mučedníky, který byl zřízený z podnětu Jana Pavla II., jemuž velmi záleželo na tom, aby se na mučedníky nezapomínalo. Autor promluvy: Iveta Jalová, prameny – knihy Andrey Riccardiho Století mučedníků a Bůh nemá strach.

Příloha 11

MODLITBA VELIKONOC

Hymnus vzkříšení (společný zpěv sboru a lidu)

Aleluja, aleluja, aleluja.

Kristus byl vzkříšen z mrtvých a již nezemře.

Aleluja, aleluja, aleluja.

I přes těžký kámen na hrobě,
smutný hřích tohoto světa,
vojáky, jež hlídali Tvé tělo,
byl jsi vzkříšen, Pane, náš Bože.

Ženám, které přišly k hrobu,
řekl anděl o Tvém vzkříšení,
Doprovázel jsi učedníky
a v Emauzích jsi večeřel s nimi.

I přes strach a zavřené dveře
zjevil ses shromážděným učedníkům,
nabídl jsi jim svůj pokoj
a dal jsi jim moc odpouštět.

My dnes v celém světě s vírou,
slavíme Tě vzkříšeného
z hloubi srdce vyznáváme,
že Ty jsi náš Pán a Bůh.

Hymnus velikonoc (společný zpěv sboru a lidu)

Náš Pán už není v hrobě, On byl vzkříšen.

Pojďte, čeká nás v Galileji.

Aleluja, aleluja, aleluja.

Spása, sláva a síla
náleží našemu Bohu: aleluja.
Jsou pravdivá a správná
všechna jeho nařízení: aleluja.

Chvalte našeho Boha
všichni jeho služebníci: aleluja.
Vy všichni, kdo se ho bojíte
malí i velcí: aleluja.

Pán všemohoucí
vstoupil do království: aleluja.
Radujme se, jásejme
vzdávejme mu chválu: aleluja.

Přišel již den
svatby Beránkovy: aleluja.
Jeho nevěsta
je připravena: aleluja.

Čtení Božího slova
Aleluja, Aleluja, Aleluja. (zpěv před a po čtení biblického textu)
Kristus byl vzkříšen z mrtvých
a již nezemře!
Očekává nás v Galileji!
Aleluja, Aleluja, Aleluja.

Zpěv světla

Pojďte a vezměte světlo ze světla, které již nezhasne. (sbor)
Pojďte a vezměte světlo ze světla, které již nezhasne. (lid)
Tvé vzkříšení celý svět osvítilo. (sbor)
Pojďte a vezměte světlo ze světla, které již nezhasne.(lid)

Daly se na útěk smrt a temnoty.(sbor)
Pojďte a vezměte světlo ze světla, které již nezhasne. (lid)
Tvůj den trvá a noci již nebude. (sbor)
Pojďte a vezměte světlo ze světla, které již nezhasne.(lid)
Tvé světlo osvěcuje Tvé služebníky. (sbor)
Pojďte a vezměte světlo ze světla, které již nezhasne. (lid)
Tvá láska chrání tvé učedníky. (sbor)
Pojďte a vezměte světlo ze světla, které již nezhasne. (lid)

Otče náš (společný zpěv sboru a lidu)

Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvěť se jméno tvé,
přijď království tvé.
Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.
Chléb náš vezdejší dej nám dnes.
A odpusť nám naše viny
jako i my odpouštíme našim viníkům.
A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.
Amen.

Kristus byl vzkříšen z mrtvých. (ten, kdo vede modlitbu)
Opravdu byl vzkříšen. (lid)

Kristus byl vzkříšen doopravdy byl vzkříšen!
Očekává nás v Galileji! (3x opakovaný zpěv)

Závěrečná píseň
(velikonoční písně, viz Příloha 11. Písně Komunity Sant' Egidio)

Příloha 12: Písně Komunity Sant' Egidio

Pro liturgické mezidobí

BOHATÝ MLADÍK ⁸⁴

Pán Ježíš kráčí se zástupem
a přistupuje k němu mladík.
Mistře dobrý, co mám udělat
když toužím získat věčný život?
Proč mě nazýváš dobrým, vždyť víš
že dobrý je jedině náš Bůh.

Jestliže zachováš zákon
daný Mojžíšem, budeš žít.
Ano, od svého mládí, Pane
všechny zákony dodržuji.
S láskou pohleděl na něj Ježíš
a pověděl mu tato slova:

Jednu jedinou věc postrádáš
jdi, prodej všechny věci co máš
dej chudým, poklad v nebi najdeš
a potom přijď a následuj mě.
Mladík převelice posmutněl
nechtěl opustit svůj majetek
jak těžké je pro bohatého
vejít do království Božího.

FRANTIŠEK Z ASSISI⁸⁵

---

⁸⁴ Inspirací je biblický text: Mk 10, 17-30

⁸⁵ Inspirace ze života Sv. Františka z Assisi (Umbrie), který žil na přelomu 12. a 13. Století. Opustil bohaté zázemí svého domova a stal se chudým mnichem. Založil žebravý řád Františkánu.

Díky milosti Ducha jsem stále
spojen se svým Pánem
a nemohu tak jiný býti nežli spokojený. (Ref.)

Ve věcech krásných hledal potěšení
setkal se však se svojí nemocí
a tolika nemocnými na své cestě
a hlubokou hořkost v tom zakusil.

Nevěděl mnoho o posvátných věcech
poznal však Krista ukřižovaného
a cítil tíhu věcí, které měl
a přede všemi lidmi se jich vzdal.

První přátelé radost znamenali
však Evangelium jej vyzývalo v srdci
a tak na ulicích i na náměstích
začal všem lidem hlásat svého Pána.

Nebál se dalek ani lidských zvyků
a šel všude pro Evangelium
jeho řeholníků přibývalo
on však začal zůstat více sám.

V samotě brzy každá radost zhořkne
cítil se podobný svému Pánu
on, který povolal tolik lidí
chudý a sám našel znovu kříž.
NEMÁME VELKÉ BOHATSTVÍ⁸⁶
Nemáme velké bohatství
nemáme ani zlato ani stříbro

---

⁸⁶ Neznámější píseň Komunity Sant' Egidio; inspirace biblickým textem – Sk 4, 8-12

jenom slovo našeho Pána
vstaň a s námi pojd'. (Ref.)

V ulicích města je tolik lidí
kterým se cesta v temnotě ztrácí
sedí na místě v očekávání
na trochu lásky čekají.

Pán nás učil zastavit se
u toho, kdo volá, u toho, kdo prosí
o jedno slovo, konkrétní pomoc
aby v nás našel bratry své.

Dnes víme, co říci tomu, kdo se
táže po smyslu svého života:
Společně s námi můžeš vytvářet
skutečně lidský svět.

Adventní píseň

JAN KŘTITEL ⁸⁷
Lidé, slyšte, volá hlas na poušti
připravujte cestu svému Pánu
on vás osvobodí. (Ref.)

Na poušti judské prorok Jan bývá
vzdálen od zástupů i od všech měst
svůj život změňte, všem lidem říká
již brzy přijde Pán.

Jdou učedníci od Jana k Ježíši
na rtech s otázkou: Snad ty jsi ten Pán?

---

⁸⁷ Inspirací jsou texty evangelií o Janu Křtitelovi.

Pohled'te, slepým zrak se navrací
a spravedlnost přichází.

Dnes ještě lidé cítí samotu
sedí na náměstí a jsou smutní
Pán se k nám vrátí a znova se zrodí
uvnitř našeho města.

Vánoční píseň⁸⁸

Aleluja, aleluja, aleluja. (Ref.)
Skrze Krista přišla spása
jediný Syn zrozený je z Otce
tehdy slovo se stalo tělem
v lůně svaté Marie Panny.

Ty jsi pro nás věčná naděje
ty jsi světlo a sláva svého Otce
a přijímáš naši modlitbu
ubohých svých dětí v tomto světě.

V ten den nebe, země i moře
pějí chválu tomu, kdo tě poslal
všechny věci, které jsou na nich
jásají, když vidí tvé zrození.

Také my, ó Pane, v tento den
chceme oslavovat tvůj příchod
krví svou jsi nás vykoupil
proto ti zpíváme píseň novou.

---

⁸⁸ Inspirací jsou texty evangelií o narození Ježíše Krista.

Další písně

POSTNÍ HYMNUS ⁸⁹

Nadešel čas obrácení,
navraťte se ke mně celým srdcem,
roztrhněte srdce svá, ne roucha,
navraťte se ke mně celým srdcem.

Syn se vrací do domu otce,
otče můj, zhřešil jsem proti tobě,
nejsem hodný už tvým synem býti.
Našel však otce milosrdného.

Nadešel čas obrácení,
milosrdný dobrotivý je Pán,
laskavý je vždy a nezná hněvu.
A je pohnut soucitem nad vámi.

Žena pláče u nohou Ježíše,
slzy z nohou svými vlasy stírá,
odpuštěny byly její hříchy,
neboť prokázala mnoho lásky.

Nepřipomínejte věci dávné,
nepřemítajte o minulosti,
Já nevzpomenu na tvoje hříchy,
jdi v pokoji a nehřeš již více.

---

⁸⁹ Postní hymnus je zařazen na začátek Modlitby za chudé anebo Modlitby za Církev v postní době. Na začátku modlitby se zpívají všechny sloky a na konci modlitby pouze první sloka. Zaznívají v něm motivy z proroka Joela z 2.kapitoly a z evangelií: Návrat marnotratného syna – Lk 15, 11-32 a Pomázání v Betánii Jan 12, 1-3.

PÍSEŇ O VZKŘÍŠENÍ⁹⁰

Aleluja, aleluja, aleluja. (Ref.)

Pláče Marie u prázdného hrobu.

Já šla jsem za ním a měla ho ráda

on mě uzdravil, život mi vrátil

však zabili mi ho a už tu není.

Prázdný je hrob a tělo v něm schází

tu slyší hlas, jenž volá ji jménem

a s tváří ještě zmáčenou pláčem

otočí se a k němu běží.

Proč hledáš v hrobě toho, jenž žije?

Povstaň a poběž, vždyť tady jsem já

bylas poslední v očích všech lidí

teď první nes zprávu, volej: Ježíš žije!

---

⁹⁰ Inspirace z evangelia Jan 20, 12-18, Zjevení Marie Magdalské